

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПЕРФОРМАТИВНИХ МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА РЕЖИСУРИ ТА АКТОРСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ІМЕНІ
НАРОДНОЇ АРТИСТКИ УКРАЇНИ ЛАРИСИ ХОРОЛЕЦЬ

АНОТАЦІЯ
ДО ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ
«Вистава-перформанс «Монолог на межі світла та застиглого погляду»,
авторка Марія Михайловина
на здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр»

Виконала: здобувачка вищої освіти
4 курсу, групи БСМ-11-22
спеціальності:
026 «Сценічне мистецтво»
Освітньої програми «Режисура»
Михайловина Марія Миколаївна

Керівник творчого проєкту:
доцентка НАКККіМ
Кратко Юлія Володимирівна

Рецензент: кандидат
мистецтвознавства, доцент
Сорока Іван Іванович

Допустити до захисту творчого проєкту
Протокол засідання кафедри
№ ____ від _____
Завідувач кафедри –
професор, народний артист України
_____ Гирич В. С.
(підпис)

Київ 2026

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ОБРАНОЇ ТЕМИ.....	5
РОЗДІЛ 2. РЕЖИСЕРСЬКО-ПОСТАНОВОЧНИЙ ПЛАН	8
2.1. Режисерський аналіз.....	8
2.1.1. Тема.....	8
2.1.2. Проблема	8
2.1.3. Конфлікт.....	8
2.1.4. Ідея	9
2.1.5. Подієвий ряд.....	10
2.1.6. Сюжет	11
2.1.7. Епізоди.....	12
2.1.8. Композиція.....	13
2.2. Режисерський задум.....	14
2.2.1. Надзавдання.....	14
2.2.2. Жанр.....	15
2.2.3. Художній образ вистави.....	15
2.2.4. Характеристика образів по відношенню до головного конфлікту.....	15
2.2.5. Атмосфера вистави.....	16
2.2.6. Мізансценування.....	18
2.2.7. Темпоритм.....	23
2.3. Втілення задуму.....	27
2.3.1. Художньо-декоративне оформлення.....	28
2.3.2. Музично-шумове оформлення.....	34
2.3.3. Світлове оформлення.....	39
2.3.4. Монтажний лист.....	41

2.3.5. Графік випуску.....	45
ВИСНОВКИ.....	47
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	48
ДОДАТКИ.....	49
Додаток 1. Сценарій.....	49
Додаток 2. Афіша.....	55

ВСТУП

Актуальність теми. За останні десятиліття людство досягло колосального прогресу: ми осягнули глибини світового океану, познайомилися з космосом, копнули глибше в атомний світ і дослідили кожен сантиметр людського тіла. Світ став стрімко змінюватися, а час перетворився на найважливішу світову валюту. Тепер, окрім класичної боротьби за ресурси, територію та владу - люди ведуть запеклу війну за передовий інтелектуальний розвиток.

Проте цей еволюційний стрибок інтелекту виставив людству жорстокий рахунок, адже за будь-який прогрес доводиться платити: у сучасності ми дедалі частіше зустрічаємо людей, які оперують фактами, як жонглери - легко та невимушено, проте виявляються абсолютно безпорадними, коли потрібно виявити базову людську чуйність. Такі люди є потужними інтелектуальними машинами, всередині яких зберігаються цілі архіви й стоси фактів, але вони не здатні, дивлячись на людину, відчутти її; вони навряд чи будуть плакати, слухаючи поліфонію Баха, і ні за що не помітять краси в сухій гілочці, яка, ніби поранений кит, простягнулася на дорозі. Певне, навіть висміють того, хто на це здатен - хто відхиляється від норми.

У цьому контексті виникає гостра потреба в дослідженні емпатії, яка останнім часом ніби розчиняється в повітрі, залишаючи після себе холодний раціоналізм. Депресія, що поширюється планетою, мов агресивний вірус, часто є наслідком саме цієї емоційної ізоляції та глухоти оточення. Люди замикаються в собі, не знаходячи відгуку, і театр, як один із найдавніших та найпотужніших інструментів впливу на людську душу, не може залишатися осторонь цієї проблеми. Постановка вистави, яка б безпосередньо апелювала до почуттів глядача, змушувала б його співпереживати й виходити за межі власного «я»,

стає не просто художнім завданням, а викликом часу, необхідністю повернути людині її людяність.

Театр сьогодні має бути таким, яким суспільство має бути завтра. Тобто театр має попереджати негативні відхилення суспільства та через емоційну складову навчати людей правильним речам, викликаючи бажання змінюватись. За допомогою цієї вистави ми повинні навчити суспільство помічати людей в депресії і допомогти знищити стіну стигматизації та відчуження, також створити безпечний простір для людей, які вже страждають цим недугом і дати їм надію.

Метою творчого проєкту є практичне створення та теоретичне обґрунтування режисерської експлікації вистави-перформансу «Монолог на межі світла та застиглого погляду», яка через синтез психологічного театру та новітніх концептуальних технологій руйнує «четверту стіну», утворюючи поле емпатії, де раціональне розуміння хвороби глядачем переростає в глибоке переживання та усвідомлення проблеми.

Для реалізації поставленої мети та повноцінного втілення власного режисерського задуму я визначила для себе такі **завдання**:

- Здійснити комплексний режисерсько-драматургічний аналіз літературної основи мого перформансу: детально дослідити природу художнього конфлікту, визначити ідейно-тематичну спрямованість тексту, вибудувати чіткий подієвий ряд та розкрити психологічне підґрунтя дій героїні.

- Сформулювати та художньо обґрунтувати режисерський задум вистави: чітко визначити головну ідею моєї постановки, її наскрізну дію, обґрунтувати вибір жанрової структури, та детально розкрити художньо-метафоричний образ сценічного простору.

- Розробити партитуру психофізичного існування актора в умовах монопростору: вибудувати лінію внутрішнього монологу та логіку дій акторки, знайти точні пластичні й тілесні еквіваленти психічних станів (депресія,

ангедонія, апатія, емоційні зриви) та дослідити динаміку зміни внутрішніх і зовнішніх темпоритмів її сценічного буття.

- Спроекувати та інтегрувати художньо-технічне оформлення вистави: створити світлову партитуру як дійове обличчя вистави (де світло виступає як клітка та як ілюзія порятунку), розробити концепцію медіа-проекцій (як єдиного способу зв'язку із зовнішнім світом - через цифрові повідомлення чи атмосферний відеоряд) та сформувати звукову архітектуру вистави, що відображає розірвану свідомість героїні та занурює глядача в переживання запропонованих емоцій.

Об'єктом мого дослідження є сучасний український театр-перформанс та камерна монодрама як специфічні соціокультурні й художні феномени, що спрямовані на виявлення, візуалізацію та художнє дослідження гострих психоемоційних криз, ментальних розладів та екзистенційних станів особистості в умовах екстремального тиску .

Предметом мого дослідження є комплекс режисерсько-постановочних засобів сценічної виразності (трансформація психофізики однієї акторки, створення концептуальної світлової партитури, інтеграція цифрових медіа-проекцій та звукового дизайну), а також практичний інструментарій акторського бачення та дійового аналізу в процесі сценічного втілення внутрішнього конфлікту людини, що переживає клінічну депресію.

Практичне значення творчого проєкту полягає в тому, що створена вистава-перформанс є повністю готовим, самостійним художнім продуктом. Вона може повноцінно функціонувати як незалежний театральний проєкт на камерних, експериментальних сценах та арт-просторах. Вистава має чітко виражений соціально-терапевтичний та просвітницький потенціал, виступаючи живою платформою для суспільної дискусії щодо ментального здоров'я в часи війни.

РОЗДІЛ 1. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ОБРАНОЇ ТЕМИ

Вибір теми вистави-перформансу «Монолог на межі світла та застиглому погляду» зумовлений гострою та болючою необхідністю реагувати на ментальний стан сучасного українського суспільства. Сьогодні, у зв'язку з повномасштабною війною, рівень тривоги серед населення зріс до критичних показників. Хронічний стрес, постійна небезпека та невизначеність майбутнього стали щоденною реальністю, яка дедалі частіше штовхає людей у прірву клінічної депресії.

Головна трагедія цього стану полягає в тому, що сама людина, яка опинилася всередині ментальної кризи, часто не помічає руйнівних змін у собі, свідомо не хоче їх помічати через страх чи сором, або просто не вміє правильно ідентифікувати симптоми хвороби, сприймаючи її за звичайну втому. Водночас оточуючі люди та суспільство загалом досі часто ставляться до таких станів скептично, вважаючи депресію «примхою», «лінощами» чи «просто поганим настроєм».

Проте депресія та ангедонія - це нагальна, масштабна проблема нашого соціуму. Вона поширюється країною, мов агресивний вірус. І якщо ми, як митці, не будемо про це кричати зі сцени, використовуючи всі доступні засоби театрального та перформативного мистецтва - ця проблема так і залишиться непоміченою, замовчуваною та прихованою за сімома замками.

Театр сьогодні не має права залишатися осторонь. Він повинен випереждати негативні відхилення, руйнувати стіну стигматизації та відчуження і через емоційне, майже фізичне «оголення» акторської психофізики змушувати глядача резонувати. Обґрунтування цієї теми полягає в прагненні виховати в суспільстві тотальну емпатію здатність вчасно зчитувати чужий біль за застиглим поглядом і протягувати руку допомоги тим, хто веде свою невидиму війну наодинці.

В основі вибору теми вистави-перформансу «Монолог на межі світла та застиглому погляду» лежить не просто суха академічна актуальність чи

статистичні дані, а мій особистий, глибоко прожитий і вистражданий досвід. Я обираю цю тему, тому що сама пройшла крізь кола пекла важкої депресії. Я знаю зсередини, якою нелюдською є вага цієї хвороби, і на власному досвіді переконалася, з якою лякаючою легкістю соціум не помічає твого болю. Світ влаштований так, що коли ти повільно помираєш емоційно, люди навколо продовжують безтурботно думати, що у тебе все гаразд, судячи лише із зовнішнього фасаду успішності.

Депресія – це не просто тривалий сум; це тотальна руйнація волі та психофізики, яка проявляється через низку страшних симптомів, які я прагну візуалізувати на сцені:

- Ангедонія та емоційне заціпеніння: повна втрата здатності відчувати радість, задоволення чи бодай якийсь зв'язок із реальністю. Світ навколо втрачає кольори та звуки, перетворюючись на суцільну сіру пустку.

- Астенія та фізичне безсилля: коли хронічна втома сковає тіло настільки, що звичайна чашка чаю здається вагою в тонну, а координація рухів сповільнюється.

- Когнітивне гальмування та туман: неможливість сконцентрувати думку, коли мозок відмовляється обробляти інформацію, а кожне слово доводиться вичавлювати із себе крізь силу.

- Соматичні прояви: постійний, майже фізичний біль у грудях, порушення сну втрата апетиту або навпаки - механічне заїдання порожнечі.

- Панічні атаки : коли тобі немає місця ніде, навіть твоє тіло перестає бути твоїм домом і прихистком.

Вибір цієї теми - це моя спроба розірвати коло замкненого мовчання. Кожного ранку для людини в депресії починається найважча битва - битва за те, щоб просто розплющити очі. Як неймовірно важко змусити себе прокинутись, змусити себе поїсти, зробити елементарні речі для догляду за собою. І найстрашніше - це щоденна потреба одягати штучну маску, витискати з себе фальшиву посмішку лише для того, щоб ніхто нічого не запідозрив, щоб усі

навколо знали, що у тебе нібито «все гаразд». Це страшна акторська гра в реальному житті, яка висмоктує останні краплі життєвих сил.

Цей перформанс народжується з пам'яті про ті моменти, коли ти опиняєшся на межі абсолютного відчаю, коли власна свідомість перетворюється на катівню, і в голові залишається єдине, настільки ж страшне, наскільки й бажане прагнення - одного разу просто не прокинутись. Бажання заснути назавжди, щоб нарешті вирватись із цієї безкінечної, нестерпної агонії, яка випалює душу зсередини.

Тому ця робота – мій крик про допомогу від імені мільйонів тих, хто мовчить. Якщо ми, якмитці, не будемо кричати про це зі сцени, якщо ми не введемо цей прихований біль на світло софітів - проблема так і залишиться замурованою за сімома замками суспільного скептицизму. Ця вистава є спробою пробити стіну байдужості, оголити людську вразливість і змусити глядача не просто дивитися на сцену, а навчитися бачити чужу біду в реальному житті, зчитувати її за застиглим поглядом і вчасно протягувати руку допомоги, рятуючи чиєсь життя

Також мій вибір теми продиктований не лише особистою історією подолання хвороби, а й усвідомленням колосальної соціальної катастрофи, яка розгортається в тилу нашої країни. У наших сьогоднішніх реаліях ми маємо відверто й голосно говорити про майбутнє: сотні тисяч військових повернуться і вже повертаються з фронту до цивільного життя з важкими психічними розладами, посттравматичним синдромом (ПТСР) та хронічною клінічною депресією.

Головна небезпека полягає у специфіці психології захисників. Ці люди на війні звикли бути сильними, звикли терпіти надлюдський біль, долати заціпеніння й покладатися виключно на себе. Повертаючись у цивільне життя, вони переносять цей паттерн поведінки в побут: вони мовчатимуть про своє пекло всередині, ховатимуть руйнівну агонію за фальшивими посмішками, і фразою «все 4.5.0.» - намагаючись показати, що у них «все гаразд». Вони

мовчатимуть доти, доки внутрішній розпач не переповнить чашу і вони просто накладуть на себе руки.

Історія вивчення військової психології вже знає подібні трагічні прецеденти. Свого часу американське суспільство виявилось абсолютно неготовим до ментальних наслідків в'єтнамської та іракської кампаній. Кількість самогубств серед ветеранів США перевищила бойові втрати на полі бою. Світ пам'ятає трагічну долю відомого ветерана війни в Іраку та автора мемуарів Клея Ганта, який після повернення додому роками боровся з ПТСР і депресією в атмосфері суспільного нерозуміння та бюрократії, і в 2011 році вкоротив собі віку. Жахливим прикладом став і суїцид легендарного снайпера Кріса Кайла, якого застрелив інший ветеран, Едді Рут, котрий перебував у стані глибокого психозу та депресії, залишений сам на сам зі своїми демонами. Депресія та ПТСР серед американських військових стали «невидимим кілером», бо суспільство США свого часу не встигло вчасно перебудувати свою культуру сприйняття ментального здоров'я.

Ми не маємо права повторити ці помилки. Українське суспільство вже зараз повинно готуватися до повернення тих, завдяки кому ми взагалі досі живемо в незалежній державі і творимо українською мовою. Ми маємо зустріти їх не з байдужим скептицизмом, страхом чи формальною повагою, а з абсолютним розумінням, щирим прийняттям і безумовною теплотою.

Мій творчий проект - це спроба засобами театрального мистецтва зірвати завісу мовчання з теми ментальних розладів, яка залишається табуованою. Вистава має стати потужним інструментом підготовки суспільства до нових реалій. Ми мусимо навчити соціум зчитувати симптоми депресії, ангедонії та психологічного зламу за зовнішньою стіною ветеранської мовчазності. Цей перформанс – художній маніфест за право кожної пораненої душі бути почутою, прийнятою і врятованою до того, як стане занадто пізно.

РОЗДІЛ 2. РЕЖИСЕРСЬКО-ПОСТАНОВОЧНИЙ ПЛАН

2.1.Режисерський аналіз

2.1.1. Тема

Тема вистави-перформансу «Монолог на межі світла та застиглого погляду» — це трагічний, ізольований від зовнішнього світу процес розпаду людської особистості під тиском клінічної депресії. Це історія невидимої війни, яку Жінка веде наодинці з власною психікою, змушена щодня одягати фальшивий фасад «нормальності» та успішності для соціуму, поки всередині неї помирає жива душа. Це дослідження хворобливого роздвоєння свідомості, де кожен крок є тортурами, а звичний побут перетворюється на поле битви за виживання.

2.1.2. Проблема

Проблема емоційного дефіциту та раціоналізації суспільства. Стрімкий еволюційний стрибок інтелекту, запекла війна за передовий розвиток та перетворення часу на найважливішу світову валюту виставили людству жорстокий рахунок. Головною проблемою стає поява людей, які оперують фактами легко та невимушено, як жонглери, проте виявляються абсолютно безпорадними, коли потрібно виявити базову людську чуйність. Вони перетворюються на потужні інтелектуальні машини, не здатні відчутти людину поруч, що призводить до розчинення емпатії у повітрі та домінування холодного раціоналізму.

Проблема стигматизації та прихованості ментальних розладів. Клінічна депресія, ангедонія та емоційна ізоляція поширюються соціумом, мов агресивний вірус. Наріжною проблемою є існування «невидимої війни», яку людина змушена вести наодинці з власною психікою через середньовічну стіну суспільної глухоти, відчуження, скептицизму та засудження тих, хто відхиляється від уявної «норми».

Проблема фальшивих фасадів та втрати істинного «Я». Психологічний розкол особистості, затиснутої між внутрішніми демонами та жорсткими вимогами «уніфікованого суспільства». Проблема досліджує хворобливу необхідність щоденно одягати штучні маски, витискати фальшиву посмішку та імітувати «нормальність» і престижність (зокрема, через нав'язані батьківські очікування та ненависну роботу), поки всередині повільно помирає жива душа.

Проблема художнього подолання «четвертої стіни». У суто режисерському аспекті проблема полягає в пошуку таких засобів сценічної виразності, які здатні трансформувати сухий раціональний опис хвороби у живий, майже фізичний досвід перформансу, що змусить глядача не просто пасивно спостерігати, а резонувати з болем героїні.

2.1.3. Конфлікт

Глобальний екзистенційний конфлікт.

Життя проти смерті

Це головна вісь усього перформансу. Через оптику депресивного стану героїні ми бачимо не просто побутову історію, а глобальне зіткнення двох могутніх сил. З одного боку виступає життя прагнення Жінки та її переродженої сутності (Постаті в білому) повернутися до світла, сонця, кохання, краси природи та свободи. З іншого боку – смерть, яка матеріалізується через Фігуру в червоному, що уособлює суїцидальний тригер, агресивний і спокусливий заклик припинити боротьбу й здатися мороку.

Внутрішній конфлікт.

Депресія проти прагнення свободи

Це запекла війна всередині самої людської психіки. Це конфлікт між кайданами депресії та живою силою, яка прагне вирватися на волю. На сцені цей конфлікт візуалізується через парадокс світлової клітки: Постать у чорному плащі – це втілення самої хвороби, анабіозу, страхів та заціпеніння. Але водночас усередині цієї ж клітки зріє бунт – прагнення звільнитися від кайданів,

розірвати кордони темряви й вийти назустріч світлу, що ефектно вирішується у фінальній сцені вистави.

Конфлікт добра і зла.

Руйнування проти кохання

Він розгортається як метафізична битва за душу героїні. Сили зла і руйнації представляє Фігура в червоному, яка веде Жінку до повного самознищення, самотності й суїцидальної межі. Натомість уособленням абсолютного добра, порятунку та світла стає Коханий. Їхнє пряме зіткнення відбувається на технічному та смисловому рівнях у Сцені 8: коли Фігура в червоному майже забрала життя – слова Коханого на екрані проектора ламають її план і заганяють її і тьму. Кохання тут виступає як реальна, рятівна сила, що може протистояти депресії.

Соціальний конфлікт.

Соціум проти депресії

Це конфлікт нерозуміння і стигматизації. Сучасне суспільство з його культом «престижу», робочих «дедлайнів» та успішності виявляється абсолютно сліпим і безпорадним перед таким явищем, як депресія. Соціум вимагає від Жінки функціонувати як бездоганний робот, через що вона змушена «тримати фасад» і ховати своє пекло за штучною посмішкою. Навколишній світ тисне на неї, не бажаючи помічати її фізичного та емоційного виснаження. Цей конфлікт вирішується лише через відкритий бунт Жінки в Сцені 10, коли вона швиряє офісні папери й заявляє про своє право на справжнє життя

2.1.4. Ідея

Справжнє подолання найтемнішої ментальної прірви й депресії можливе не через ізоляцію чи сліпе слідування жорстким стандартам успішності соціуму, а лише через мужність визнати свою вразливість, знищити фальшиві життєві маски, захистити своє поранене внутрішнє «Я» та прийняти рятівну силу любові й підтримки.

2.1.5. Подієвий ряд

Вихідна подія. окупація особистості жінки важкою депресією. Затяжний період саморуйнування та відчуження від своїх потреб та бажань.

Основна подія. Момент, коли жінка одягає свою соціальну маску. Вона тисне і пече, та її необхідно носити. Це запускає щоденне коло пекла – створення ілюзії нормальності. Жінка змушена щоранку чинити надлюдське насильство над собою. Тут вмикається агресивний тиск світу дедлайни, дзвінки будильника, стоси паперів на ненависній роботі, яка вважається престижною.

Центральна подія. Ламає хід цієї невидимої війни, стаючи єдиним емоційним тримачем для зраненої душі. Коли здається, що Фігура в червоному перемогла і Жінка готова зробити фатальний крок, у простір вривається реальна рятівна сила -любов. Текстові послання Коханого на екрані проектора руйнують плани хвороби, заганяють демона в темряву і повертають героїні живий імпульс для супротиву.

Головна подія. Розгортається в офісі, за робочим столом, і стає точкою відкритого, безкомпромісного бунту. Бажання врятувати і почути свою залякану внутрішню дитину виявляється сильнішим за страх перед суспільним осудом. Жінка здійснює радикальний психофізичний жест - вона різко зносить усі документи геть зі столу, закриває ноутбук і з впевненим, залізобетонним криком: «З мене досить! Я достойна кращого життя» назавжди йде з цього місця, розриваючи нав'язані патерни.

Фінальна подія. Повернувшись додому, Жінка розпаковує нове дзеркало, заглядає в нього і вперше за всю виставу спрямовує на глядачів абсолютно щиру, теплу усмішку, яка більше не є щитом чи маскою. Сцену затоплює густий туман і сліпуче біле сяйво, в якому Жінка символічно розчиняється, трансформуючись у Постать у білому. На тлі цього світла проступають чисті коди її звільненої підсвідомості: щасливі діти, небо, сонце та дикий кінь, що летить стрілою як символ абсолютної свободи душі.

Проте вистава залишає відкритий фінал. Коли яскраве світло гасне, ми знову бачимо Постать у чорному у світловій клітці. Але характер її дії докорінно змінився. Маленька дівчинка всередині нас більше не паралізована страхом: вона обережно простягає руку крізь темряву до світла й починає впевнено продиратися крізь кордони свого замкненого простору. Боротьба триває, але тепер Жінка має силу перемогти.

2.1.6. Сюжет

Це історія глибокого ментального полону та болючого відродження Жінки, чия реальність розкололася через стан депресії. Головна героїня опиняється в абсолютному вакуумі: колись яскравий навколишній світ втрачає для неї будь-які смаки, звуки та кольори, перетворюючись на монохромне болото. Щоранку вона змушена вести бій із власною апатією.

Найважчим випробуванням стає соціальна мімікрія. Героїня щодня змушена одягати маску безтурботності та успіху, вимучувати фальшиві посмішки, щоб ніхто в оточенні чи серед близьких не здогадався про катастрофу, що відбувається всередині. Сучасне урбаністичне середовище з його шаленим темпом, нескінченними дедлайнами, шумом та кар'єрними перегонами вимагає від неї достойного функціоналу гвинтика в годинниковому механізмі. Стоси документів на ненависній, але престижній роботі дедалі глибше заганяють її в глухий кут. І клітка закривається власним негативним досвідом, що затуманює останню надію на порятунок.

Коли внутрішня порожнеча досягає критичної межі, приховані пласти її підсвідомості матеріалізуються. Перед нею постає власне загноблене, глибоко травмоване внутрішнє «Я» – Постать у чорному. Це образ наляканої маленької дівчинки, яку колись залишили без захисту сам на сам із дорослими вимогами. Вона замкнена на крихітному клаптику уявного спокою, який водночас є її в'язницею, що перекриває повітря. Поруч із нею виникає хижа, манка Фігура в червоному – уособлення суїцидального заклику. Вона шепоче про солодке

заспокоєння, спокушає можливістю раз і назавжди припинити цю щоденну агонію й просто не прокинутися наступного дня. Вона вміло маніпулює почуттям провини перед собою за кожне не висказане «ні» за кожен уступку, що була зроблена всупереч власним бажанням. І вона каже правду, та ця правда веде до прірви.

У момент, коли руйнівний морок майже схиляє Жінку до фатального кроку, в її знівечений простір вривається єдина сила, здатна утримати на краю -любов. Текстові послання від Коханого, стають тією рятівною соломинкою та ментальною опорою, яка повертає героїню до реальності й змушує червоного демона відступити в тінь.

Крапку в цьому виснажливому протистоянні Жінка ставить у власному офісі. Дивлячись на ноутбук та робочі папери, які символізують роки проживання чужого життя заради виправдання чужих очікувань, вона наважується на відчайдушний бунт. Бажання визволити та захистити свою внутрішню дитину виявляється сильнішим за страх перед суспільним осудом. Різким, емоційним рухом вона зносить усі документи зі столу, закриває комп'ютер і з твердим переконанням: «З мене досить!» назавжди залишає це місце.

Фінал вистави приносить довгоочікуване очищення та переродження. Повернувшись додому Жінка звільняє від упаковки нове дзеркало, заглядає в нього і вперше спрямовує на глядачів абсолютно щире, теплу посмішку, яка більше не слугує щитом. Простір сцени затоплює густий білий туман і сліпуче сяйво, в якому Жінка розчиняється, що транслює зміни в житті.

Навіть коли наприкінці знову з'являється Постать у чорному, акценти змінені: загноблене «Я» більше не паралізоване страхом. Маленька дівчинка робить впевнений рух назустріч світлу, розсуваючи межі своєї колишньої в'язниці. Боротьба за ментальне здоров'я триває, але тепер Жінка має силу та право перемагати.

2.1.7. Епізоди

Епізод 1. «Анабіоз. Клітка для загубленої дитини»

Театральний простір занурює глядача у вихідну точку катастрофи героїні - у стан хронічної клінічної депресії та ангедонії. На сцені панує монохромний емоційний вакуум. Головна дія зосереджена навколо світлової клітки, де сидить згорблена Постать у чорному - загноблене, травмоване внутрішнє «Я» Жінки, її маленька залякана дівчинка, яка ховається на крихітному клаптику уявного спокою. Цей епізод транслює абсолютну паралізованість волі та почуття самотності, з якими героїня починає свій щоденний шлях.

Епізод 2. «Соціальна мімікрія. Маска успіху»

Епізод жорстокого зіткнення Жінки із зовнішнім світом та прагматичним соціумом. Вмикається шалений темпоритм: простір атакує героїню звуками будильнику, дзвінками та дедлайнами. Жінка чинить над собою справжнє насильство, змушуючи тіло виконувати щоранкові ритуали й одягати штучний фасад нормальності. Вона витискає з себе фальшиву посмішку крізь сльози, аби всі повірили, що у неї все гаразд. Конфлікт досягає піку, коли цей нестерпний тиск провокує появу Фігури в червоному - суїцидального тригера, який агресивно і заманливо спокушає Жінку здатися, припинити боротьбу й назавжди заснути.

Епізод 3. «Точка повернення. Любов рятує»

Метафізична битва за душу героїні доходить до своєї критичної межі, де морок хвороби майже знищує Жінку. Тут відбувається докорінний злам вистави - втручання світлих сил. Епізод побудований на медіа-взаємодії: на екрані проектора спалахують текстові повідомлення від Коханого. Вони стають єдиною емоційною опорою та ментальною підтримкою для зраненої душі. Ці

повідомлення руйнують плани депресії, змушують Фігуру в червоному відступити назад у тінь і повертають Жінці сили для подальшої боротьби.

Епізод 4. «Бунт. Геть кайдани!»

Простір офісу, де Жінка опиняється віч-на-віч із ноутбуком та стосами паперів. Ці документи – матеріальне втілення проживання не свого життя, в'язниця з соціальних стандартів . В епізоді розгортається головний психологічний злам: прагнення захистити свою внутрішню маленьку дівчинку перемагає страх перед суспільним осудом. Жінка здійснює радикальний жест - вона емоційно зносить усі документи зі столу на підлогу, закриває комп'ютер і з залізобетонною впевненістю в правильності своїх дій іде геть.

Епізод 5. «Катарсис. Повернення до світла»

Фінальний етап очищення, трансформації та здобуття ментальної свободи. Повернувшись додому, Жінка розпаковує нове дзеркало і бачить в ньому себе справжню. Ту, яка заслуговує на повагу, прийняття та щастя. Вона не лише бачить своє нове відображення, а і відчуває себе по новому. На її вустах сяє справжня усмішка, яка не зумовлена вимогами оточуючих, а просто показує її внутрішній стан. І цей стан нарешті подобається Жінці. Сцену затоплює сліпуче біле сяйво і густий туман, у якому акторка символічно розчиняється, що знову повертає нас до її внутрішнього стану де маленька, дівчинка(Постать в чорному) звільняється з в'язниці і переконується, що невідома пільма це не ворожий світ, а світ де люблять і де світять нові можливості.

2.1.8. Композиція

Експозиція

Вистава відкривається фіксацією стану важкого стану депресії Жінки. Простір сцени – морок. Головним візуальним акцентом є світлова клітка, всередині якої замкнена Постать у чорному – загноблене, та зражене внутрішнє «Я» героїні, її внутрішня дитина. Вона нерухомо сидить на своєму крихітному острівці безпеки, який водночас є її в'язницею.

Зав'язка

Дія різко активізується, коли Постать в чорному зникає, а на її місці з'являється Жінка, а в простір вриваються агресивні ознаки зовнішнього світу: звуки будильника, шуми та поспішність довколишнього світу, дедлайни. Зав'язка полягає у примусі Жінки до соціальної мімікрії. Вона змушує тіло рухатися, виконувати щоранкові ритуали й натягувати на обличчя штучну посмішку, аби оточення не запідозрило в ній слабкості. Цей нестерпний пресинг провокує внутрішній розкол і вихід на сцену Фігури в червоному- внутрішнього демона.

Розвиток дії

Напруга вистави неухильно зростає. Жінка веде виснажливу війну наодинці з власною психікою. Починається битва за право просто існувати, поки Фігура в червоному веде її до межі повного самознищення. Червоний демон діє агресивно і водночас заманливо, спокушаючи героїню здатися граючи не за правилами, припинити супротив і назавжди заснути, щоб вирватися з цього пекла. І емоційне напруження наростає, адже демон правий, що його правда і веде до прірви. Та на поміч приходить велична сила любові і виборює для жінки час на укорінення надії на краще.

Кульмінація

Точка найвищої психологічної та фізичної напруги вистави. Жінка опиняється в офісі за робочим столом. Перед нею – ноутбук і стос документів, ті ж дедлайни, теж чуже життя, яке вона ненавидить. І Жінка здійснює вчинок. Важкий та правильний. Вона стає на захист своїх інтересів і з чітким розумінням того, що це потрібно припиняти - емоційно зносить усі документи зі столу на підлогу, закривши ноутбук назавжди розриває свої кайдани та йде геть.

Розв'язка

Етап очищення та набуття свободи. Повернувшись додому, Жінка розпаковує нове дзеркало, дивиться в нього і нарешті спрямовує на глядачів абсолютно щирю, теплу посмішку, яка більше є бронєю. Сцену затоплює сліпуче біле світло і густий туман, у якому Жінка символічно розчиняється.

Фінал

Вистава завершується відкритим фіналом. Яскраве світло гасне, і ми знову бачимо Постать у чорному у світловій клітці. Проте її дійовий вектор повністю змінено: маленька дівчинка всередині більше не паралізована хворобою - вона обережно, але впевнено простягає руку крізь темряву в невідомість. І там її зустрічає не страх і морок, а тепле світло любові і нових можливостей.

2.2. Режисерський задум

Режисерський задум вистави-перформансу «Монолог на межі світла та застиглого погляду» виростає з гострої потреби зруйнувати середньовічну стіну суспільного скептицизму, байдужості та відчуження щодо ментального здоров'я людини. Ця робота не є прагненням задокументувати чи проілюструвати клінічну депресію; це спроба створити на кону емоційний, майже фізичний резонатор, який змусить глядача вийти за межі власного «я» і відчутти чужий біль за застиглим поглядом.

В основі сценічного вирішення лежить принцип декомпозиції людської психіки: внутрішній світ Жінки розтинається наочно. Замість класичного побутового театру ми створюємо метафізичний простір-катівню, де кожен внутрішній стан героїні — від паралізованого анабіозу до суїцидального відчаю — обритає своє тіло, колір та звукову партитуру, трансформуючи глядацьку залу з пасивного спостерігача на безпосереднього свідка та співучасника внутрішнього визволення особистості.

2.2.1. Надзавдання

Надзавдання вистави – через емоційне та психофізичне «оголення» акторської природи пробити стіну стигматизації ментальних розладів у сучасному соціумі, повернути людині її первісну людяність і дати тим, хто сьогодні веде свою самотню «невидиму війну» в тилу чи повертається з пекла війни, реальну надію на порятунок.

Ми прагнемо не просто констатувати трагедію розпаду особистості під тиском депресії та ангедонії. Надзавдання режисера полягає в тому, щоб виховати в глядачеві здатність вчасно розгледіти катастрофу за вимушеним фальшем. Ця вистава – художній ультиматум прагматичному, цифровізованому та холодному світу: ми мусимо навчити суспільство помічати людину в біді,

простягати їй руку допомоги до того, як внутрішній розпач переповнить чашу і стане занадто пізно. Театр має стати безпечним простором, де зранена душа отримує право бути почутою, прийнятою та зціленою через величну силу Любові.

2.2.2. Жанр: Психологічна драма-перформанс.

Визначення жанру як психологічної драми-перформансу зумовлене потребою синтезувати психологію акторської школи з радикальною, відвертою формою сучасного перформативного мистецтва. Це не класична вистава за задалегідь прописаними діалогами, а «монолог на межі» - емоційне виверження, справжнє переживання на психологічному та фізичному рівні, де реальність відчуттів переплітається з видіннями підсвідомості.

Елементи драми забезпечують жорстку логіку внутрішнього конфлікту Жінки, яка бореться за право існувати проти власної хвороби та тиску соціуму. Форма перформансу дозволяє вийти за рамки «четвертої стіни». Використання пластичних образів Постаті в чорному та Фігури в червоному, світлових підказок світлова клітка, сліпуче біле сяйво, заповнююче червоне світло та медіа - перетворює виставу на ментальний трилер, де ставкою у грі є людське життя. Тут жанр працює на рівні підсвідомості: він не розважає, а б'є по нервових закінченнях, викликаючи у глядача переосмислення через шокове пізнання власного або чужого прихованого болю.

Визначення цього твору як перформансу є принциповим і зумовлене кількома визначальними факторами, що виходять за межі традиційного театру:

Трансформація «актора» в «перформера»: на відміну від класичного театру, де актор ховається за текстом та вигаданою роллю, тут виконавець виступає як медіум власного емоційного та психологічного досвіду. Межа між грою та реальним переживанням свідомо стирається. Глядач бачить не просто

ілюстрацію сюжету, а реальний процес внутрішнього «оголення» душі, де кожна емоція є сьогоденною, живою та безпосередньою тут і зараз.

Діалог із цифровим простором як жива взаємодія: простір перформансу визначається не традиційними декораціями, а динамічною взаємодією людини з технологіями. Перетворення образу іншої людини (партнера) на виключно цифрову проекцію текстових повідомлень переносить дію у площину концептуального мистецтва. Візуалізація цифрового сліду стає повноцінним учасником дійства, з яким перформер вступає у реальний психофізичний конфлікт.

Процесуальність та ритуальність дії: в основі перформансу лежить не просто переказ фабули, а здійснення певного акту-ритуалу — відкидання фальшивих «масок» соціуму та болісного процесу самоідентифікації. Головним є сам процес трансформації на очах у глядача, де руйнування внутрішніх ілюзій відбувається фізично через пластику, голос та взаємодію зі світлом і медіапотоком.

Глибокий іммерсивний та психотерапевтичний ефект: перформанс не прагне розважити чи запропонувати глядачеві відсторонене спостереження. Він створює специфічне поле емпатії, перетворюючи присутніх у залі на свідків та співучасників катарсису. Це акт колективного переживання ментального болю та виходу з нього, де глядач резонує з кожним етапом звільнення особистості від тиску суспільних очікувань.

2.2.3. Художній образ вистави

Світлова клітка

Художній образ вистави матеріалізується через візуальну та просторову метафору світлової клітки. Простір сцени - це проекція хворої свідомості героїні. Світлова клітка виступає головним символом: з одного боку, це крихітний острівець безпеки, де ховається загнане внутрішнє «Я» Жінки – її залякана маленька дівчинка, захищаючись від жорстоких вимог та дедлайнів

зовнішнього соціуму. З іншого боку – цей самий острівець стає її найстрашнішою в'язницею, глухим кутом, який ізолює її від живих почуттів і перекриває повітря.

Весь художній образ будується на контрасті світла та кольору.

Динаміка художнього образу розгортається від повної статичності й монохромного болота на початку до вибуху (скидання паперів), та фінального затоплення сцени сліпучим білим світлом. Це тотальне саяво і розпаковане нове дзеркало руйнують геометрію світлової клітки. Образ трансформується: невідома п'ятьма перестає бути ворожою, вона розчиняється у просторі нових можливостей та любові, де маленька дівчинка нарешті отримує силу простягнути руку крізь розірвані кордони в'язниці назустріч справжньому життю.

2.2.4. Характеристика образів по відношенню до головного конфлікту

У виставі-перформансі система образів побудована не за принципом класичного побутового театру, а через декомпозицію та матеріалізацію внутрішнього світу однієї людини. Кожен персонаж є конкретним уособленням певної сили, що бере участь у глобальному екзистенційному протистоянні життя і смерті, свободи та ментального полону.

Жінка

Головна героїня та основне поле битви всього перформансу. Вона знаходиться в епіцентрі соціального та внутрішнього конфлікту. Її зовнішнє існування – це виснажлива соціальна мімікрія, щоденний примус до імітації успішності та благополуччя перед прагматичним соціумом. Жінка змушена витратити останні психофізичні ресурси на утримання фальшивого фасаду нормальності, що призводить до критичного випалення зсередини. Її внутрішня дія розвивається від пасивного підкорення хворобі та тиску обставин через

точку найвищого відчаю до відкритого, безкомпромісного бунту в офісі. Через радикальний жест скидання документів вона переходить на бік життя, знищує нав'язані патерни соціуму та виборює право на порятунок своєї справжньої сутності.

Постать у чорному

Це візуалізоване ядро внутрішнього конфлікту героїні, її глибоко загноблене, травмоване та зражене істинне «Я». Образ уособлює залякану маленьку дівчинку, яку колись залишили без захисту сам на сам із дорослими вимогами прагматичного світу. По відношенню до конфлікту вона тривалий час займає позицію абсолютного анабіозу, заціпеніння та ізоляції. Вона замкнена всередині світлової клітки, яка є її єдиним острівцем безпеки і водночас в'язницею. Проте саме прагнення Жінки врятувати цю залякану дитину стає головним рушієм для здійснення бунту. У фіналі вектор дії Постаті в чорному кардинально змінюється: вона звільняється від паралічу страху, активно просувається назустріч світлу, любові .

Фігура в червоному

Головний антагоніст перформансу, пряме втілення руйнівної сили та уособлення активного суїцидального тригера. Вона є уособленням смерті у глобальному екзистенційному конфлікті вистави. Фігура в червоному з'являється на сцені як реакція на нестерпний тиск соціуму та виснаження Жінки. Вона діє підступно, хитро та заманливо, майстерно маніпулюючи почуттям провини героїні за кожне неказане «ні» та за кожну поступку чужим бажанням всуперч своїм. Її мета у конфлікті -знищити Жінку. Вона уособлює абсолютне зло і руйнацію особистості, веде агресивну атаку на залишки волі героїні та відступає в тінь лише під дією зовнішньої рятівної сили.

Коханий

Уособлення сили абсолютного добра, світла, реального порятунку та емоційної опори. Він не присутній на сцені фізично, але матеріалізується через медіа-простір у вигляді текстових повідомлень на екрані проектора. По відношенню до конфлікту Коханий виступає як потужна противага руйнівній дії Фігури в червоному. Його слова вриваються в знівечений депресією простір у момент найвищого відчаю Жінки, руйнують плани хвороби, повертають героїні живий імпульс до життя і виборюють для неї час на укорінення надії. Любов у цьому протистоянні є дієвою силою, яка тримає зранену душу на краю прірви і дає поштовх до остаточного визволення особистості.

2.2.5. Атмосфера вистави

Атмосфера вистави-перформансу є головним емоційним провідником, який підключає глядача до важкого психологічного стану депресії та ангедонії не через інтелектуальне осмислення, а на рівні фізичного сприйняття. Сценічний простір дихає важкістю, ізоляцією та тривогою, трансформуючись разом із внутрішніми змінами головної героїні від початкового заціпеніння до фінального очищення.

На початку дії в експозиції панує гнітючий емоційний вакуум і відчуття застиглого, мертвого часу. Це холодний, морок і майже стерильний простір випаленої свідомості, де життєві кольори повністю стерті. Глядач має відчутти густоту безповітряного туману, у якому кожен рух вимагає надлюдських зусиль. Візуальна обмеженість світлової клітки створює клаустрофобічний ефект абсолютного відчуження та самотності. Це атмосфера замкненої схованки, де загноблене і травмоване внутрішнє «Я» у вигляді Постаті в чорному заціпеніло від страху та неможливості крикнути про допомогу.

Із настанням зав'язки та основної події простір різко насичується агресивним, прагматичним тиском соціуму. В атмосферу вистави вриваються різкі, агресивні ознаки зовнішнього світу: звуки будильника, шуми та

поспішність докільця, які змушують працювати в шаленому темпоритмі дедлайнів. Виникає хворобливе відчуття штучності та насилля над собою, коли Жінка змушена через силу утримувати соціальну маску, імітувати благополуччя та витискати фальшиву посмішку крізь сльози.

Поява Фігури в червоному приносить із собою липку, маніпулятивну напругу суїцидального тригера. Це атмосфера небезпечного, хижого гіпнозу, де спокусливий заклик демона припинити супротив, здатися й назавжди заснути стає майже відчутним. Виникає стійке передчуття наближення катастрофи, оскільки емоційне напруження наростає через страшну правду демона, що веде героїню до прірви та межі самознищення.

Переломний момент у центральній події через текстові послання Коханого на екрані проектора вносить у виставу проблиск живої теплоти та крихкої емоційної опори. Простір очищується від суїцидального чаду. Робоча зона офісу в момент головної події заповнюється залізобетонною рішучістю та незворотністю. Ноутбук та стоси документів, які уособлюють роки проживання чужого життя заради виправдання батьківських очікувань, стають епіцентром вибуху. Радикальний жест Жінки - емоційне знесення паперів на підлогу та закриття комп'ютера - відчувається як розрив багаторічних кайданів і нав'язаних патернів.

У розв'язці та фіналі атмосфера здійснює кардинальний катарсичний злам. Замість гнітючої пільми простір затоплює сліпуче біле сяйво і чистий, невагомий туман, у якому транслюються зміни в житті. Це атмосфера абсолютного визволення, ментальної свободи та повернення до істинної сутності через розпаковане нове дзеркало. Вона позбавлена колишньої важкості й наповнена чистими кодами звільненої підсвідомості та всеперемагаючої любові. У фіналі-надбудові маленька дівчинка більше не паралізована хворобою - вона обережно, але впевнено робить рух назустріч світлу нових можливостей, розсуваючи межі своєї колишньої в'язниці.

2.2.6. Мізансценування

Особливість цієї вистави: на сцені всього одна людина. Жінка, Постаць у чорному, Фігура в червоному та Фігура в білому – це не різні актори, це шматки однієї розірваної психіки, які грає одна акторка. Глядач має побачити, як людина веде війну сама з собою.

Тому весь репетиційний процес будується не на порожніх балачках, а на ж прораховані орстких, конкретних фізичних діях, де кожен рух і кожна секунда темряви і злагоджені.

Сцена чітко ріжеться на дві абсолютно різні за атмосферою половини та третю, що показує все внутрішнє:

1. Права сторона (квартира): це лігво депресії. Тут панує хаос, розкидані тьмяні речі, диван, на якому також безлад, а під ним стоїть пляшка вина і десь в речах келих, стільчик при вході, ноутбук, якісь книги, папери і торшер . Але головне - тут стоїть велике дзеркало. Це не просто дзеркало, це портал. Щоразу, коли акторка підходить до нього чи заглядає в нього, вона провалюється у свої ментальні стани. Це зона, де час застигає.(див. Зображення 1.)

Зображення 1

2. Ліва сторона (офіс, вулиця, кав'ярня, магазинчик): це світ соціуму, який грає за своїми правилами, котрих потрібно неухильно дотримуватись. Тут працює мультимедійний проектор і стоїть один універсальний стіл.

- В офісних сценах проектор тисне на жінку сухими таблицями й графіками, а стіл завалений макулатурою.

- У сценах на вулиці проектор миттєво змінює картинку на міську кав'ярню. Стіл перетворюється на столик кафе, а акторка взаємодіє з реальним реквізитом гарячою кавою, яку їй видають прямо з-за куліс. (Зображення 1.)

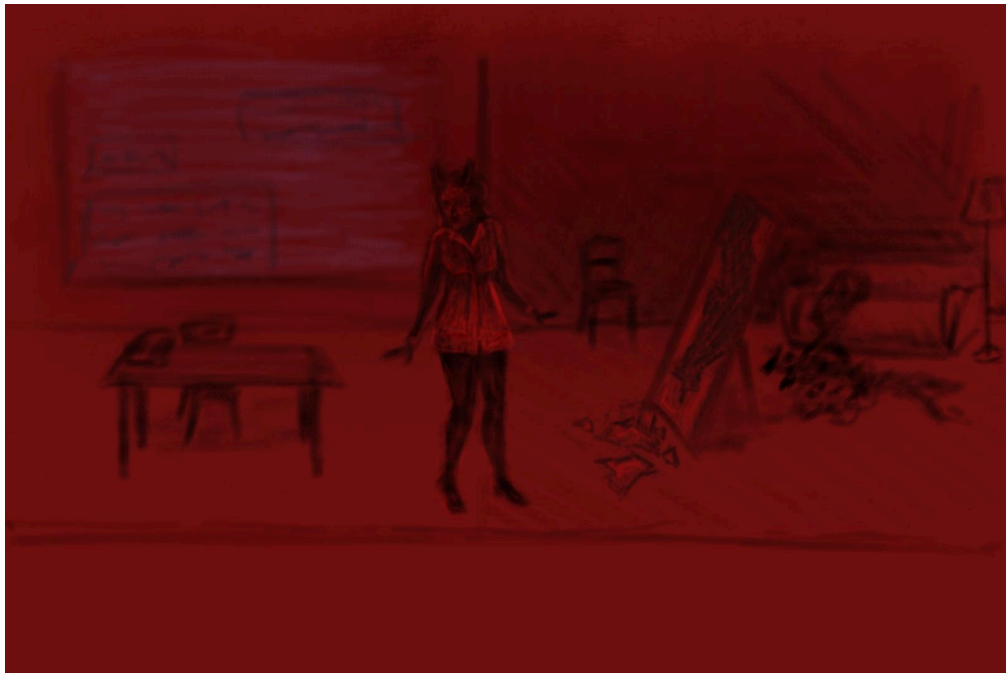
3. Центральний простір : місце для внутрішніх демонів і мучеників. Символічне місце де зустрічаються два світи і зводяться до одного світлового кола.

- В сценах з Постагтю в чорному освітлення виділяє невеликий участок сцени направленим світлом. (Зображення 2.)

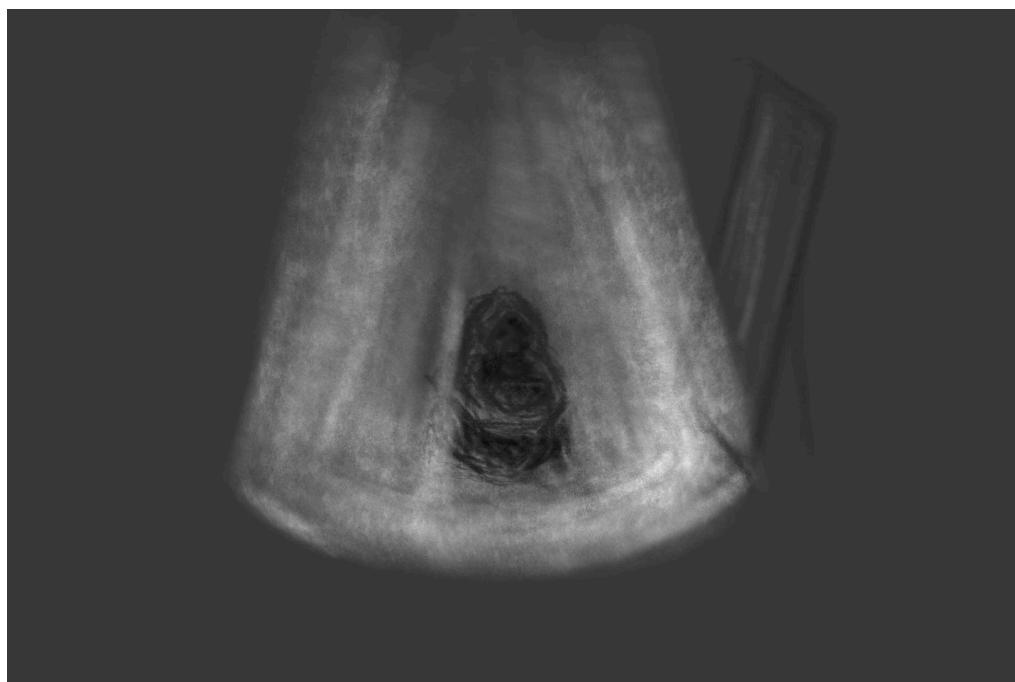
Зображення 2.

- В сценах з Фігурою в червоному червоне освітлення заповняє всю сцену. (Зображення 3.)

Зображення 3.

- В сцені з Постаттю в білому сцена завіюється туманом, на який виводиться відеоряд з конями, польотом птахів, дітей, сходу сонця. (Зображення 4.)

Зображення 4.

Механіка трансформацій: плащ, дзеркало і секунди в темряві

Оскільки акторка одна, необхідно відмовитися від складних переодягань. Усі перетворення відбуваються миттєво - через елементи одягу, роботу з дзеркалом та короткі, точкові вимкнення світла. Також перевтіленню в настрої має сприяти звукова партитура.

Таймінг тут вирішує все:

- Постаць у чорному (Сцена 1). Вистава стартує з абсолютної темряви й стогону. Акторка вже сидітиме на підлозі, згорнувшись ембріоном, а на її базовий костюм зверху накинутий важкий чорний плащ із глибоким капюшоном. Обличчя немає - є лише тінь, яка задихається від безсилля. На неї падає направлене світло зверху, що робить світлове коло довкола Постаті.

- Перехід у Жінку (Сцени 1-2). Світло гасне рівно на 3-4 секунди. За цей час акторка в темряві скидає плащ на підлогу (він залишається лежати сірою купою мотлоху), стає поруч з дзеркалом одягнена в костюм. Через 30 секунд повинен задзвеніти будильник. Коли акторка повертається до глядачів і намагається посміхнутись – за 10 секунд знову лунає звук будильника.

- Сцена 3. Темрява. На проектор виводиться відео вулиці з низькою насиченістю кольорів як нарізка картинок і вмикається світло. Паралельно одразу вмикається приглушений звук машин, людей, і дзвін у вухах, який потроху стихає. Жінка заходить за куліси, зображення міняється на офіс: рахунки, презентації, годинник – це також має бути швидка нарізка кадрів і звуки офісу. Коли жінка бере до рук папери, що лежать на столі і заходить за куліси – знову вмикається відеоряд вулиці зі звуками але вже без дзвону у вухах.

- Сцена 4. Чути, як жінка зайшла в квартиру. Потроху вмикається тепле, але тьмяне світло. Коли Жінка цокається з відображенням – світло різко вимикається на 5 секунд.

- Сцена 5. (перехід з Жінки в Постаць в чорному) за 5 секунд акторка має встигнути одягнути свій плащ і стати до дзеркала. На неї вмикають

направлене світло . вмикається звукоряд сирен, ракет, слів з новин і слів, колись почутих від батьків і інших людей. Під цей звукоряд світлове коло має звужуватись та мерехтіти. Після того, як Постать в чорному розбиває дзеркало – світло має різко вимкнутись.

- Сцена 6. (перехід з Постаті в чорному в Жінку) Вмикається холодне освітлення, що створює різкі тіні, як в операційній. Звучить дзвін у вухах впродовж всієї сцени. Темрява.

- Сцена 7. (Перехід у Фігуру в червоному) Вмикається загальне світло червоного кольору. Щоб перевтілити Жінку у Фігуру в червоному необхідно одягнути підбори і обруч з рогами, оскільки жінка буде в білій сорочці – під червоним освітленням вона також стане червоною. Коли фігура в червоному закінчує свою репліку – світло вмикається і робиться акцент на проектор де виводиться відеоряд з повідомленнями. Фігура в червоному має перейти на правий бік сцени, і на неї необхідно направити розсіяне червоне світло. Після крику Фігури в червоному « Ніііі» - світло вмикається повністю і потім вона каже свою останню репліку в темряві освітлюючи лише своє лице червоним ліхтариком низької потужності.

- Сцена 8. На сцену повертається тепле освітлення, яке має згаснути тоді, коли Жінка ляже біля уламка та засне.

- Сцена 9. Спочатку чути будильник, потім вмикається світло. Лунає звук повідомлення і коли Жінка бере до рук телефон - на проектор виводиться текст від Коханого. Глядачам надається час, щоб прочитати повідомлення, після чого екран гасне. Коли Жінка виходить з квартири – світло різко вмикається.

- Сцена 10. В темряві на проектор виводиться зображення яскравої вулиці, і паралельно чути оживлені звуки машин, людей, собак. Тепер відеоряд не виглядає. Як нарізка кадрів, а іде спокійно. Коли жінка заходить за куліси – вмикається звук і зображення офісу, де все знову виглядає, як нарізка. Коли жінка почне гортати стос паперів потрібно максимально пришвидшити нарізку і як тільки вона скине папери зі столу – зупинити і залишити на одному

зображенні. Жінка заходить за куліси, вмикається зображення магазину і звуки де вона ходить бере з-за куліс якусь коробку. Світло вимикається, зображення на проекторі також.

- Сцена 11. Вмикається яскраве тепле світло. Коли жінка бере в руки нове дзеркало – на сцену запускають туман в якому вона має зникнути. На туман виводиться відеоряд птахів, що летять, сходу сонця, коня, що біжить, дитини, що посмігається, трави, що колихається під вітром, людини, що біжить берегом і лунає торжественна музика.

Коли відеоряд закінчиться туман вимикають і вимикають світло. Доки іде відеоряд і розсіюється туман акторка має встигнути одягнути білі одяжі та накинути зверху плащ. Вмикається направлене світло на Постать в чорному. Для її перевтілення в Постать у білому необхідно зачепити полу плаща за підлогу, щоб коли вона виходила з меж освітлення – плащ поступово спадав та випускав Постать в білому. Коли Постать в білому буде виходити з-за меж світла має потроху вмикатись загальне освітлення аж доки світлове коло не зникне.

2.2.7. Темпоритм

Сцена 1

- Зовнішній ритм: Абсолютний нуль, мертва статика, емоційний вакуум. Простір сцени позбавлений динамічних імпульсів, звуки приглушені, час ніби повністю застиг.

- Внутрішній ритм: Важкий, пульсуючий, паралізований страхом. Постаць у чорному перебуває в стані анабіозу всередині світлової клітки. Її внутрішнє відчуття часу розтягнуте, кожне рідкісне дихання чи мінімальний зсув тіла сприймаються як надважка, уповільнена дія. Це темпоритм тотального емоційного заціпеніння.

Сцена 2

Зовнішній ритм: збереження статичності попередньої сцени з поступовим нагнітанням тривожної тиші перед зламом простору.

Внутрішній ритм: роступове внутрішнє тремтіння та акумуляція прихованого болю, коли загнoblене «Я» продовжує перебувати на крихитному клаптику уявного спокою, який перетворюється на в'язницю.

Сцена 3

Зовнішній ритм: надшвидкий, рваний, агресивний, штучно нав'язаний соціумом. Простір підривається різкими ударами будильника, механічними шумами та невблаганними дзвінками довколишнього світу, що диктують темп дедлайнів.

Внутрішній ритм: внутрішня психофізика Жінки через астенію гальмує, кожна дія з догляду за собою вимагає надлюдських зусиль, але зовнішній тиск змушує її тіло рухатися швидше, ніж воно здатне. Виникає хворобливий ефект прискореної стрічки на тлі внутрішнього згасання.

Сцена 4

Зовнішній ритм: механічний та циклічний ритм повсякденних обов'язків, який продовжує тиснути на героїню.

Внутрішній ритм: наростання внутрішнього туману та когнітивного гальмування під час спроб виконувати щоранкові ритуали.

Сцена 5

Зовнішній ритм: стабільний, фіксований ритм зовнішньої демонстрації успіху перед глядацькою залюю.

Внутрішній ритм: гострий психофізичний дисонанс, коли Жінка через силу натягує на авансцені штучну посмішку крізь сльози та фіксує застиглий погляд, витрачаючи останні сили на створення ілюзії нормальності.

Сцена 6

Зовнішній ритм: тягучий, липкий, гіпнотичний. Агресивні звуки міста поступають місцем суб'єктивним шумам панічної атаки героїні.

Внутрішній ритм: ступор, що чергується з тахікардією. Поява Фігури в червоному приносить із собою ритм небезпечного, хижого переслідування. Червоний демон рухається навколо Жінки по звужуваному колу, намагаючись повністю уповільнити її рухи та паралізувати волю.

Сцена 7

Зовнішній ритм: ритм критичного звуження простору навколо героїні, де червоне заповнює світло диктує атмосферу безвиході.

Внутрішній ритм: ритм повного психофізичного підкорення, коли демон майстерно маніпулює почуттям провини героїні й закликає просто заснути назавжди, щоб вирватися з агонії. Темпоритм балансує на межі критичного відчаю та фізичного заціпеніння.

Сцена 8

Зовнішній ритм: різка зупинка хаосу, фіксація. Нагнітання суїцидального тригера Фігури в червоному доходить до піку на краю авансцени і раптово обривається спалахом екрана проєктора. Поява текстових повідомлень від Коханого вносить стабільний, спокійний, рівномірний ритм пульсації світла й тексту.

Внутрішній ритм: рятівне вирівнювання дихання та очищення від руйнівного чаду хвороби. Внутрішній ритм Жінки стає глибоким, зосередженим, повертаючи героїні живий імпульс для супротиву й виборюючи час на укорінення надії.

Сцена 9

Зовнішній ритм: поступове відкочування тривожних шумів, простір стає чистішим, фіксуючи відступ Фігури в червоному в глибоку тінь.

Внутрішній ритм: перехід від захисного заціпеніння до усвідомленої внутрішньої сили, коли слова Коханого стають надійною ментальною опорою.

Сцена 10

Зовнішній ритм: залізобетонний, монолітний, неухильно наростаючий. Простір офісу за робочим столом спочатку здається статичним, але напруга всередині кадру акумулюється в геометричній прогресії через тиск невідомої роботи, дедлайни та стоси паперів.

Внутрішній ритм: різкий перехід від вимушеного довготривалого терпіння до вибухового бунту. Бажання захистити свою внутрішню дитину миттєво піднімає внутрішній ритм Жінки до максимуму. Відбувається блискавичний психофізичний злам: Жінка підводиться, здійснює радикальний жест — різко зносить документи на підлогу, закриває ноутбук і з твердим криком швидким, широким кроком назавжди залишає простір, ламаючи всі колишні кайдани й патерни соціуму.

Сцена 11

Зовнішній ритм: м'який, невагомий, текучий. Сцену повільно заповнює густий білий туман і сліпуче біле сяйво. Динаміка медіа-проекцій задає ритм абсолютної свободи.

Внутрішній ритм: катарсичний спокій та гармонія. Жінка підходить до дзеркала, її рухи впевнені, легкі, повністю позбавлені колишньої важкості депресії. Вона спрямовує на глядачів теплу, справжню усмішку, і її внутрішній ритм повністю збігається із зовнішнім світловим очищенням сцени, в якому вона символічно розчиняється.

Сцена 11 (фінал)

Зовнішній ритм: раптовий контрастний злам через різке затемнення і новий спалах початкового квадрата світлової клітки в центрі сцени.

Внутрішній ритм: характер дії. Постаті в чорному демонструє принципово новий темпоритм: це більше не параліч страху чи анабіоз, а обережний, але геометрично чіткий, впевнений і безперервний рух руки крізь темряву назустріч новим можливостям та теплому світлу любові. Боротьба триває в ритмі сили та права на перемогу.

2.3. Втілення задуму

Втілення режисерського задуму вистави-перформансу «Монолог на межі світла та застиглого погляду» спрямоване на створення цілісного метафізичного простору, який є наочною проєкцією та декомпозицією внутрішнього світу Жінки під час клінічної депресії та ангедонії. Головне завдання практичної реалізації проекту полягає в тому, щоб трансформувати теоретичний опис ментальної кризи у живий, майже фізичний досвід перформансу, що змусить глядача не просто пасивно спостерігати за дійством, а резонувати з болем та визволенням головної героїні.

Практична реалізація задуму відходить від принципів класичного побутового чи ілюстративного театру. Сценічний простір вирішується як суворий, динамічний резонатор людської психофізики, де кожна зміна внутрішнього стану акторки негайно матеріалізується через трансформацію декорацій, світлову партитуру, звукові ефекти та медіа-технології. Взаємодія всіх художніх засобів будується на принципі жорсткого психологічного та візуального контрасту між холодною, уніфікованою вимогою соціуму та глибоко загнобленим істинним «Я» героїні.

У процесі матеріалізації задуму ключове значення має подолання умовної четвертої стіни. Елементи художньо-декоративного оформлення, зокрема сувора світлова клітка в центрі сцени, робоча зона з ноутбуком та стосами документів, а також нове розпаковане дзеркало у фіналі, виступають не просто як побутові предмети, а як потужні символи та ментальні кайдани, які Жінка має зруйнувати на очах у глядача. Документи на ненависній, але престижній роботі стають матеріальним вираженням проживання не свого життя заради виправдання батьківських очікувань, що робить сценічний хаос від їхнього скидання точкою найвищої психологічної напруги вистави.

Музично-шумова та світлова партитури вистави працюють у синергії, підсилюючи темпоритмічні злами кожної сцени. Агресивні ознаки зовнішнього світу, такі як звуки будильника, міські шуми, дзвінки та тиск дедлайнів, різко

атакують простір, змушуючи акторку чинити над собою насильство й одягати штучний фасад успішності. Медіа-технології стають повноцінним дійовим актом порятунку: текстові повідомлення від Коханого на екрані проектора вриваються в простір як єдина емоційна опора, руйнуючи плани хвороби й заганняючи Фігуру в червоному назад у темряву.

Катарсичний фінал вистави втілюється через тотальну трансформацію середовища: сліпуче біле сяйво і густий туман знищують геометрію офісного полону, транслюючи радикальні зміни в житті Жінки, її очищення та повернення до істинної сутності. Звільнене загноблене «Я» у фіналі-надбудові більше не паралізоване страхом, а впевнено продирається крізь колишні кордони в'язниці, фіксує перемогу особистості у боротьбі за ментальне здоров'я. Таким чином, комплексне втілення задуму перетворює перформанс на художній маніфест за право кожної пораненої душі бути почутою, прийнятою і врятованою.

2.3.1. Художньо-декоративне оформлення

Сцена 1

- Сценічна дія: вистава розпочинається з повної темряви та тиші. З глибини простору лунає глухий стогін та дихання. На підлозі, згорнувшись ембрионом, сидить Постать у чорному плащі з глибоким капюшоном. Постать робить спробу підвестися, долаючи опір простору, але замикається всередині освітленої зони. Вона підходить до ростового дзеркала, притискає руку до скла, транслюючи презирство до свого відображення.

- Світлове рішення: різке увімкнення жорсткого вертикального променя світла (*Top Light*), що створює локальне замкнене світлове коло довкола Постаті радіусом в один метр — це її «клітка». Навколо кола — суцільний морок.

- Звукова партитура: низькочастотний гул (*sub-bass*), який поступово нашаровується на звук важкого дихання .

- Внутрішній монолог: *«Я не можу піднятися. Моє тіло налите свинцем. Світло занадто яскраве, це коло ріже мені очі, обмежує мене, не дає дихати. За цими круглими кордонами — пустка. Я хочу розчинитися, щоб ніхто мене не чіпав. Дивись на цей застиглий погляд у склі... Ти нікчема».*

- Підтекст : кругла форма світлової плями змушує акторку ховати кінцівки під плащ, стискати тіло, підпорядковуючи психофізику геометрії кола. Дотик до дзеркала - це візуальна спроба намацати межу між реальністю та хворобою.

Сцена 2.

- Сценічна дія: світло гасне рівно на 3–4 секунди. За цей час акторка в темряві скидає чорний плащ на підлогу (він залишається лежати сірою купою мотлоху). Вона миттєво переходить до правої сторони сцени («Квартира») у базовому костюмі Жінки. Починається процес «наведення маски успішності»: вона фарбує губи перед дзеркалом, намагаючись видавити штучну посмішку.

- Світлове рішення: повне вимкнення світлового кола. Увімкнення тьмяного, теплого світла торшера у зоні квартири.

- Звукова партитура: лунає різкий, пронизливий звук будильника. За хвилину звук дублюється з подвоєною гучністю.

- Внутрішній монолог: *«Треба змусити себе. Посміхнися. Обличчя як кам'яна маска, очі пусті. Ніхто на роботі не повинен помітити, що я мертва всередині. Я маю тримати фасад, одягнути цю роль для соціуму під цей клятий будильник».*

- Підтекст: штучна посмішка виконується за методом фізичних дій як насильство над м'язами обличчя. Дзеркало тут виступає суворим оцінювачем соціального «фасаду».

Сцена 3.

- Сценічна дія: жінка залишає квартиру й переходить на ліву сторону сцени (соціум). Рухається вздовж рампи, імітуючи шлях крізь агресивний натовп. Купує каву (реквізит видають з-за куліс), незграбно шукає гаманець, язик заплітається. Сідає за універсальний стіл, завалений макулатурою, механічно й акуратно перебирає стоси паперів, працює за ноутбуком.

- Світлове рішення: торшер гасне. Спалахує холодне, розсіяне світло лівої сторони. На мультимедійному екрані-проекторі запускається швидка, агресивна нарізка кадрів міської метушні, яка змінюється миготливими офісними рахунками, таблицями та дедлайнами.

- Звукова партитура: приглушений шум машин і голосів, зрізаний фільтром низьких частот (ефект перебування під водою), що переходить в монотонний стукіт клавіатури й дзвін у вухах.

- Внутрішній монолог: *«Я під водою. Вони всі дивляться, вони бачать, що я зламана. Мені страшно підняти очі від підлоги. Цей стос паперів душить мене, ці дедлайни на екрані б'ють по мізках. Я захлинаюся їхнім темпом».*

- Підтекст: контрапункт - чим швидший цифровий пресинг на проекторі, тим більш уповільненою, застиглою та скутою є фізична дія акторки. Макулатура тримається з фіксацією м'язового затиску пальців.

Сцена 4.

- Сценічна дія: жінка повертається додому (права сторона). Знімає туфлі, піджак, жбурляє їх на купу одягу. Дістає з-під дивана пляшку вина та келих. Наливає вино (рука помітно тремтить від хронічної втоми), випиває перший келих до дна, наливає другий (на денці). Підходить до дзеркала, цокається з відображенням.

- Світлове рішення: холодне світло лівої сторони гасне. Повільно вмикається локальне тьмяне світло у квартирі. У момент дотику келиха до скла світло різко відсікається в повну темряву на 5 секунд.

- Звукова партитура: шум міста обривається глухим ударом зачинених дверей. Вмикається тиха, меланхолійна інструментальна тема, яка обривається низькочастотним ударом у момент дотику келиха до скла.

- Внутрішній монолог: *«Мій безпечний склеп. Пляшка вина — єдина чесна анестезія, мій сором під диваном. Ну що, вип'ємо за твою "успішність"? Ти зовсім одна. Подивися у це скло — там лише тінь».*

- Підтекст: робота з предметом позбавлена естетики відпочинку. Дія наливання вина виконується на затримці дихання, підкреслюючи фізичну важкість депресивного стану.

Сцена 5.

- Сценічна дія: за 5 секунд темряви акторка встигає накинути чорний плащ із капюшоном і застигає перед дзеркалом (трансформація в Постать у чорному). Вона судорожно б'ється об раму дзеркала, опускається навприсядки, схлипує дитячим голосом («Мамо, де ти?»). Потім повільно, мов кішка, піднімається і гатить кулаком по дзеркалу, символічно розбиваючи його.

- Світлове рішення: на Постать спрямовується вузьке світлове коло, яке під час сцени звужується у два рази й хаотично мерехтить, наче пульсар, створюючи ефект нестабільного рятівного острова.

- Звукова партитура: какофонія звуків: виття сирен, уривки страшних новин, накладені один на одного голоси батьків, які вимагали досягнень. На фіналі - оглушливий звук розбитого скла.

- Внутрішній монолог: *«Ти ніколи не вирвешся з цього кола. Я твоя суть, твоя темрява. Розбий цей фасад! Ти нічого не варта, твій світ зруйновано. Знайди маму... Ні, ти сама! Згасни!»*.

- Підтекст: звуження світлового кола візуально стискає простір дії акторки до кататонічного мінімуму. Удар по дзеркалу - це фізичний акт аутоагресії та психічного зламу. Після удару - миттєва темрява.

Сцена 6.

- Сценічна дія: акторка знову в образі Жінки (без плаща). Вона сидить на підлозі посеред розкиданих паперів та уламків скла. Її тіло абсолютно нерухоме, погляд застиг в одній точці, спрямований у глядацьку залу. Вона помічає кров на руці від порізу, душевний біль затихає, поступаючись місцем манкій думці про суїцид за допомогою найбільшого блискучого уламка дзеркала.

- Світлове рішення: спалахує стерильне, хірургічно-холодне верхнє освітлення, що створює різкі, потворні тіні на обличчі актриси.

- Звукова партитура: повна музична тиша. Безперервно звучить лише один тонкий, монотонний і високий писк (ультразвуковий дзвін у вухах).

- Внутрішній монолог: *«Пустота. Я нічого не відчуваю. Цей уламок скла такий манкий... У його відображенні — спокій і вихід. Портал у легке вічне. Цей шматок скла — мій власноруч винесений вирок»*.

- Підтекст: фізична нерухомість досягається через максимальний кататонічний затиск усіх м'язів (кам'яне тіло). Погляд зафіксовано на

мікрооб'єкті в залі, щоб створити ефект «скляних очей». Освітлення поступово червоніє. Темрява.

Сцена 7.

- Сценічна дія: точка максимального зламу. Жінка транслюється через своє альтер-его - Фігуру в червоному. В темряві вона швидко взуває підбори та одягає обруч із гострими рогами. Вона ходить по кімнаті, розхитуючись як змія.

- Світлове рішення: простір вибухає агресивним, глибоким криваво-червоним світлом, яке заливає всю сцену. Біла сорочка акторки під цим променем візуально стає криваво-червоною.

- Звукова партитура: ритмічні удари серця на максимальній гучності, що підсилюються важкими промисловими шумами (*industrial*).

- Внутрішній монолог: *«Зроби це! Ти зрадниця, ти потвора, яка сховалася від світу. Їжа не має смаку, кожен подих важить тонну. Наступи на горло своїй смиренності, яку тобі вбивали в голову батьки. Напиши йому прощавай і звільнися через кров!».*

- Підтекст: максимальне зображення прихованої аутоагресії. Яке вже стало максимально руйнівним.

Сцена 8.

- Сценічна дія: Фігура в червоному переходить на правий бік сцени. Лунає гучний цифровий сигнал сповіщення смартфона. На великому екрані-проекторі друкується переписка: прощальне повідомлення Жінки та розгорнуті відповіді Коханого «Я поруч. Ти не одна... Мене не лякає твій депресивний розлад...». Фігура в червоному в паніці кричить: «Ніііі!», слабшає, й відступає в темряву. Жінка залишається з телефоном, плаче і починає посміхатися крізь сльози. Вона лягає біля уламка дзеркала і засинає.

- Світлове рішення: червоне світло миттєво гасне. Зону сцени прорізає потужний, спрямований біло-блакитний промінь від екрана проектора, який б'є

прямо в обличчя акторці, метафорично змиваючи морок. Потім повертається тьмяне тепле освітлення, яке згасає, коли вона засинає.

- Звукова партитура: Агресивні шуми обриваються чистим, об'ємним звуком сповіщення смартфон). На зміну хаосу приходить тиха, прозора ембієнт-музика.

- Внутрішній монолог актриси: *«Хтось написав... Я не одна в цьому всесвіті. Цей екран, який раніше вбивав мене дедлайнами, зараз приніс мені ковток повітря. Я хочу жити. Я маю право бути слабкою, і маю право жити».*

- Підтекст: різкий перехід від смертельного напруження до повного м'язового скидання. Ніж випадає з рук через раптову втрату сили у пальцях (фізичний катарсис від полегшення).

Сцена 9.

- Сценічна дія: задзвенів будильник. Вмикається світло. Жінка прокидається, читає вголос нове повідомлення від Коханого «Кохана, доброго раночку!...». Вона посміхається здивованою, невпевненою посмішкою. Вона не поспішає на роботу: розбирає речі, знаходить красиву сукню та прикраси, одягає їх. Наспіває пісню, танцює. Побачивши уламки старого дзеркала, розгублено збирає їх, не вірячи, що хотіла вчинити самогубство. Бере сумку і виходить.

- Світлове рішення: поступове увімкнення стабільного, м'якого, теплого бічного світла середньої інтенсивності. Екран проєктує статичний біло-блакитний фон. При виході з квартири - світло різко вимикається.

Звукова партитура: поступове вплетення у звукову тканину перших акордів симфонії № 9 Бетховена *Allegro ma non troppo, un poco maestoso*. що символізує відродження живої людської душі і початок змін.

- Внутрішній монолог: *«Я так довго ховала свій біль. Мені більше не страшно. Моє життя належить мені, а не чужим очікуванням. Зараз я закінчу цю гру з соціумом. Я одягаю цю сукню для себе».*

- Підтекст: дихання акторки переходить із поверхневого грудного на глибоке діафрагмальне, м'язи шиї та спини випрямляються, фіксуючи відновлення внутрішнього стрижня ролі.

Сцена 10.

- Сценічна дія: ліва сторона .Світло насичене. Жінка купує каву впевнено, розраховується карткою. Приходить в офіс. Перед нею - величезний стос паперів. Вона відкриває ноутбук, пролистує документи, зачитуючи сухі звіти. Раптово в її очах спалахує рішучість. Вона здійснює головну фізичну дію — різко, агресивно скидає весь стос паперів зі столу на підлогу, з тріском закриває ноутбук і впевнено кричить у зал: «З мене досить! Я достойна кращого життя!». Вона йде геть, купуючи по дорозі коробку (нове дзеркало).

- Світлове рішення: в темряві на проектор виводиться зображення яскравої вулиці (відео йде спокійно, без нарізки кадрів). В офісі нарізка кадрів звітів на проекторі максимально пришвидшується, а в момент скидання паперів - зупиняється на одному статичному кадрі. В кінці сцени - проектор і світло гаснуть.

- Звукова партитура: оживлені звуки вулиці (птахи, діти). В офісі - пришвидшений гул, який обривається звуком закриття ноутбука (гучним, як гарматний постріл). Музика виходить на максимальну гучність.

- Внутрішній монолог: *«Геть ваші оцінки, дедлайни, ваш престиж! Я не робот. Я хочу бачити красу в сухій гілочці, я хочу відчувати життя. Я розриваю цю в'язницю. Я вільна!».*

- Підтекст: скидання паперів - це максимальний викид м'язової енергії, який готувався протягом усього перформансу через стримування. Це фізичний акт вивільнення від ментального рабства батьківських і соціальних очікувань. Голос підключає грудний резонатор.

Сцена 11.

- Сценічна дія: Жінка забігає додому не знімаючи взуття (емоційний підйом). Підбігає до краю сцени, розпаковує нове дзеркало . Дивиться в нього й щиро посміхається. Потім дивиться на глядачів. На сцену активно подається густий білий туман, у якому її постать розчиняється.

- *Контрапункт фіналу:* Коли туман розсіюється, знову з'являється Постать у чорному плащі, замкнута у світловому колі. Вона з болем та стогоном продирається крізь кордони свого світлового кола в темряву. Акторка зачіпляє полу плаща за підлогу - коли вона виривається з меж кола, плащ сповзає, випускаючи її у білому одязі (Постать у білому). Вона опиняється у просторі тотального світла, вільно дихає, сміється і розкидає руки.

- Світлове рішення: сцену заповнює потужне, сліпуче золоте світло крізь генератори туману . На туман проектується відеоряд свободи: коні стрілою, птахи, сонце, трава від вітру. Під час фінального метаморфозу — світлове коло звужується на Постаті в чорному, але коли вона прориває його кордон - вмикається заливаюче світло, а коло зникає.

- Звукова партитура: Урочиста, потужна фінальна музика, що переходить у вільне дихання та щирий сміх акторки. На фіналі - повне затемнення .

- Внутрішній монолог: *«Я бачу себе справжню. Без масок. Я прориваю це коло хвороби, я здираю цей чорний плащ депресії. Світло тепер всюди. Я втекла з казематів. Я живу!»*.

- Підтекст: нове дзеркало діє як символ чистого прийняття себе. Перехід психофізики з анабіозу в режим тотальної м'язової свободи. Фізичний рух прориву крізь межі світлового кола виконується з максимальним опором м'язів, щоб глядач відчув біологічну вагу подолання хвороби. Спадання плаща символізує остаточне знищення кайданів депресії.

2.3.2. Музично-шумове оформлення

Сцена 1

- Присутнє музично-звукове оформлення: у цій сцені звукове оформлення є основою атмосфери. Воно складається з низькочастотного гулу суб-басу, який поступово нашаровується на звук важкого дихання та глухого стогону, що лунає з глибини простору.

- Що відбувається в сцені: глядач застає вихідну точку ментальної катастрофи героїні. Постать у чорному плащі з глибоким капюшоном сидітиме на підлозі, згорнувшись ембріоном у межах обмеженого світлового кола. Обличчя повністю приховане тінню. Вона здійснює спробу піднятися, долаючи важкість у тілі, підходить до ростового дзеркала і притискає руку до скла.

- Зміна музичної партитури: на початку сцени панує повна темрява і тиша, яку порушує лише перший стогін. Із появою жорсткого вертикального світла звукова тканина починає ущільнюватися. Низькочастотний гул монотонно наростає, підкреслюючи стан анабіозу, емоційного вакууму та паралізованості волі. Звук фіксується на одній гнітючій ноті, створюючи ефект застиглому часу, і різко обривається разом із вимкненням світла для переходу.

Сцена 2

- Присутнє музично-звукове оформлення: музичний супровід відсутній, проте присутній різкий, побутовий та агресивний шумовий ефект - гучний звуковий сигнал механічного будильника.

- Що відбувається в сцені: простір світлового кола згасає на кілька секунд. За цей короткий час акторка в темряві скидає чорний плащ на підлогу, де він залишається лежати купою мотлоху, і переходить у зону квартири. Увімкнення тьмяного торшера знаменує початок процесу наведення маски успішності. Жінка намагається фарбувати губи перед дзеркалом, витискаючи з себе штучну посмішку.

- Зміна музичної партитури: після короткої тиші в темряві простір вибухає першим різким ударом будильника. Жінка починає взаємодіяти з дзеркалом, намагаючись стабілізувати свій вираз обличчя, але рівно за десять секунд звук будильника дублюється з подвоєною гучністю та агресивністю. Цей звуковий удар ламає тишу кімнати, вказуючи на невблаганний тиск зовнішнього світу, що змушує діяти через силу.

Сцена 3

- Присутнє музично-звукове оформлення: використовується складний суб'єктивний звуковий мікс, який поєднує приглушений шум міських машин, гул людських голосів, монотонний прискорений стукіт клавіатури та наростаючий дзвін у вухах.

- Що відбувається в сцені: Жінка залишає квартиру і переходить у зону соціуму, рухаючись уздовж рампи крізь уявний натовп. Вона отримує каву з-за куліс, незграбно шукає гаманець, а потім сідає за стіл, завалений макулатурою, де починає механічно перебирати офісні папери та працювати за ноутбуком. На проекторі миготить швидка нарізка кадрів міської метушні та фінансових звітів.

- Зміна музичної партитури: усі зовнішні шуми міста та голосів від самого початку пропущені крізь спеціальний низькочастотний фільтр, що створює для глядача ефект перебування під водою або в глухому шоломі. Коли акторка сідає за стіл і занурюється в документи, міський гул поступається місцем ритмічному стукоту клавіш, на який нашаровується неприємний високий дзвін у вухах. Звукова напруга зростає паралельно з прискоренням кадрів на екрані, демонструючи шалений темпоритм дедлайнів, який душить героїню.

Сцена 4

- Присутнє музично-звукове оформлення: у цій сцені з'являється тиха, меланхолійна інструментальна тема, яка ближче до фіналу переривається низькочастотним акцентованим ударом.

- Що відбувається в сцені: Жінка повертається до свого безпечного склепу - у квартиру. Вона розгублено знімає туфлі, кидає піджак і дістає схований під диваном алкоголь. Рука акторки помітно тремтить, коли вона наливає вино. Вона випиває перший келих повністю, наливає другий і підходить до дзеркала, щоб символічно цокнутися зі своїм відображенням.

- Зміна музичної партитури: агресивний шум офісу та вулиці моментально відсікається важким, глухим звуком зачинених дверей. У повній тиші квартири починає тихо ткатися самотня інструментальна мелодія, що передає спустошеність та хронічну втому. Музика плавно веде акторку до дзеркала. У момент, коли кришталевий келих торкається скляної поверхні порталу, інструментальна тема раптово обривається важким низькочастотним звуковим ударом, і простір миттєво занурюється в темряву.

Сцена 5

- Присутнє музично-звукове оформлення: сцена вирішена через какофонію звуків, де змішалися виття сирен, тривожні уривки з новин про ракети, а також накладені один на одного голоси батьків та соціуму. Фінал сцени маркується гучним шумом розбитого скла.

- Що відбувається в сцені: за п'ять секунд темряви акторка встигає знову одягнути важкий чорний плащ і трансформується в Постать у чорному. Вона б'ється об раму дзеркала у звужуваному світловому колі, опускається на підлогу і плаче дитячим голосом. Потім вона піднімається і завдає сильного удару кулаком по склу, символічно знищуючи свій фасад.

- Зміна музичної партитури: звукова партитура стартує агресивно без підготовки. Голоси з минулого та виття сирен звучать хаотично, створюючи

ефект панічної атаки та ментального трилера. Звуки стають гучнішими в міру того, як світлова пляма навколо акторки стискається. У момент фізичного удару кулаком по дзеркалу лунає оглушливий, чистий звук роздроблення великого скла, після чого всі звуки миттєво вимикаються.

Сцена 6

- Присутнє музично-звукове оформлення: повна музична і шумова тиша, крізь яку безперервно транслюється лише один специфічний елемент - тонкий, монотонний, високий ультразвуковий писк у вухах.

- Що відбувається в сцені: світло змінюється на хірургічно-холодне. Жінка знову постає без плаща, вона сидить нерухомо на підлозі посеред розкиданих паперів та реальних уламків. Її тіло скуте кататонічним затиском, а погляд застиг в одній точці залу. Вона помічає кров від порізу на руці, і душевний біль тимчасово затихає, поступаючись місцем манкій думці про суїцид під впливом депресії. Вона бере найбільший блискучий уламок.

- Зміна музичної партитури: Відсутність будь-яких побутових чи музичних звуків створює ефект абсолютного вакууму та емоційного заціпеніння. Єдиний високий писк у вухах звучить без жодних змін динаміки чи тональності протягом усієї сцени. Це звукове рішення передає повну внутрішню порожнечу героїні та її абсолютну ізоляцію від зовнішнього світу.

Сцена 7

- Присутнє музично-звукове оформлення: простір заповнює ритмічний, гучний звук ударів серця на межі тахікардії, який щільно поєднується з важкими, скрегочучими промисловими шумами в стилі індастріал.

- Що відбувається в сцені: відбувається повна візуальна трансформація простору за допомогою глибокого червоного світла. Жінка перевтілюється у своє хворобливе альтер-его, в свою подавлену агресію - Фігуру в червоному,

взуваючи підбори та одягаючи обруч із рогами. Вона хижо ходить по сцені, транслюючи суїцидні тригери.

- Зміна музичної партитури: звукова картина вибухає разом із червоним світлом. Важкий промисловий рок та удари серця створюють шалений внутрішній ритм, що символізує пік аутоагресії. Звуки тиснуть на глядача, передаючи запеклу війну всередині психіки, де демон веде дівчинку до межі самознищення. Ритм тримає максимальну напругу до кінця репліки.

Сцена 8

- Присутнє музично-звукове оформлення: агресивні звуки повністю зникають, поступаючись місцем чистому цифровому сигналу сповіщення смартфона, після чого вступає м'яка, об'ємна та чиста ембієнт-музика.

- Що відбувається в сцені: Фігура в червоному слабшає під дією світла від екрана проєктора, де з'являються рятівні слова підтримки від Коханого. Вона кричить від безсилля і зникає в темряві, підсвічуючи обличчя слабким ліхтариком. Жінка плаче, але вперше посміхається щирою посмішкою крізь сльози, після чого лягає біля розбитого порталу і засинає.

- Зміна музичної партитури: у момент найвищого відчаю промисловий хаос різко обривається одним гучним звуком вхідного повідомлення. Цей чистий звук повністю змінює атмосферу. Прозора ембієнт-мелодія, що починає звучати слідом, вирівнює дихання акторки та очищує сцену від суїцидального чаду, повертаючи надію. Музика плавно затихає, коли Жінка засинає у теплому світлі.

Сцена 9

- Присутнє музично-звукове оформлення: у звукову тканину вистави вперше влітаються класичні інструментальні акорди, а саме початкова тема симфонії № 9 Бетховена, яка звучить спокійно та велично. Також присутній м'який звук нового повідомлення.

- Що відбувається в сцені: лунає ранішній будильник, вмикається м'яке світло. Жінка прокидається і читає з екрана нове тепле послання від Коханого. Вона більше не поспішає, ігнорує колишні страхи, знаходить гарну сукню, прикраси та починає легко танцювати. Вона обережно збирає старі уламки, бере сумку і впевнено залишає квартиру.

- Зміна музичної партитури: будильник у цій сцені більше не звучить агресивно. Після звуку повідомлення Коханого, тиха ембієнт-музика попередньої сцени трансформується у перші глибокі акорди Бетховена. Класична музична партитура розвивається плавно, фіксуючи відновлення внутрішнього стрижня Жінки та появу сил для супротиву соціуму. Музика різко вимикається разом із загальним світлом у момент її виходу за двері.

Сцена 10

- Присутнє музично-звукове оформлення: поєднання природних живих звуків міста (спів птахів, далекий сміх дітей, рух машин) на початку сцени з пришвидшеним офісним гулом у центрі дії. Фінальним акордом стає гучний звук закриття ноутбука.

- Що відбувається в сцені: Жінка впевнено купує каву, а потім приходить у свій офіс. Перед нею знову стоси паперів, які символізують роки проживання чужого життя заради батьківських очікувань. Вона гортає документи під миготливі графіки на проєкторі. Раптово вона здійснює радикальний жест - зносить усю макулатуру на підлогу, закриває комп'ютер, кричить про право на краще життя та йде геть, купуючи нове дзеркало по дорозі.

- Зміна музичної партитури: на початку сцени звучать чисті та спокійні міські шуми без нарізки. Коли Жінка заходить в офіс, звуковий фон починає штучно пришвидшуватися, перетворюючись на тривожний гул. У момент, коли вона швиляє папери, цей гул обривається різким і гучним звуком закриття кришки ноутбука, який лунає як гарматний постріл. Одразу після цього

пострілу торжественна музика Бетховена виходить на максимальну гучність, супроводжуючи її переможний вихід.

Сцена 11

- Присутнє музично-звукове оформлення: потужна, піднесена та торжественна фінальна музика, яка ближче до фіналу-надбудови змінюється на початковий низькочастотний гул суб-басу, а в самому кінці поступається місцем вільному диханню та щирому сміху акторки.

- Що відбувається в сцені: Жінка забігає додому, розпаковує нове дзеркало і щиро посміхається глядачам. Сцену заповнює густий білий туман, на який проектуються кадри свободи (коні, сонце, птахи, діти), і Жінка символічно розчиняється в них. У фіналі-надбудові світло гасне, знову спалахує початкова світлова клітка, де сидить Постать у чорному. Проте вона більше не паралізована: вона впевнено прориває кордон кола, її чорний плащ чіпляється за підлогу і сповзає, випускаючи назовні Постать у білому одязі, яка сміється у променях тотального світла.

- Зміна музичної партитури: під час розпакування дзеркала та появи туману фінальна торжественна тема досягає свого апогею, підкреслюючи катарсис та ментальну свободу. Коли відеоряд закінчується і світло різко гасне перед фіналом-надбудовою, на кілька секунд повертається початковий похмурий низькочастотний гул суб-басу. Це створює ілюзію повернення хвороби. Проте, як тільки маленька дівчинка починає впевнено проривати кордон світлової клітки і зкидає плащ, похмурий гул назавжди знищується заливаючим світлом. Партитура завершується торжественим звуковим оформленням- вільним, глибоким диханням та переможним живим сміхом акторки у повній темряві після фінального спалаху.

2.3.3. Світлове оформлення

Сцена 1

- Світлове рішення: повна темрява. З глибини мороку вмикається один жорсткий, холодний вертикальний промінь верхнього світла (Top Light).

- Ефект: створюється локальна світлова клітка, замкнене біле коло радіусом в один метр. Навколо цього кола панує абсолютна п'тьма, що візуалізує емоційний вакуум, анабіоз та ізоляцію Постаті в чорному.

Сцена 2

- Світлове рішення: різке й повне вимкнення світлового кола на 3–4 секунди для миттєвої трансформації. Після цього у правій частині сцени (квартира) вмикається локальне, дуже тьмяне й тепле світло підлогового торшера.

- Ефект: світло торшера підкреслює камерність і хворобливу самотність простору, вихоплюючи з темряви лише дзеркало та обличчя Жінки, яка намагається навести «соціальну маску».

Сцена 3

- Світлове рішення: торшер праворуч згасає. На лівій стороні сцени (соціум) спалахує різке, рівне, розсіяне холодне світло. Одночасно на великому мультимедійному екрані-проекторі запускається агресивна, миготлива відеопроєкція міської тисняви, яка швидко змінюється сухими таблицями, рахунками та графіками.

- Ефект: виникає відчуття стерильного, прагматичного офісного простору, де динаміка проєкції візуально тисне на застиглу психофізику Жінки.

Сцена 4

- Світлове рішення: холодне офісне світло ліворуч гасне. Повільно повертається тьмяне тепле освітлення квартири. У момент, коли Жінка

підходить до дзеркала і цокається келихом із відображенням, світло моментально відсікається в абсолютну темряву на 5 секунд.

- Ефект: різкий світловий обрив створює ефект раптового провалу свідомості вглиб ментальної кризи.

Сцена 5

- Світлове рішення: на Постаць у чорному біля дзеркала спрямовується вузький вертикальний промінь. Під час сцени це світлове коло звужується у два рази й починає хаотично, нервово мерехтіти, імітуючи роботу пульсара. Після удару по дзеркалу світло миттєво гасне.

- Ефект: світлове коло візуально стискає та затискає простір дії акторки до кататонічного мінімуму, створюючи оптичний ефект панічної атаки та клаустрофобії.

Сцена 6

- Світлове рішення: спалахує загальне, хірургічно-холодне верхнє освітлення. Світло подається без жодного пом'якшення, створюючи на обличчі та тілі акторки різкі, глибокі й потворні тіні. Наприкінці сцени світло починає поступово червоніти, після чого йде в затемнення.

- Ефект: створюється атмосфера операційної або камери тортур, яка підкреслює стан повної ангедонії, порожнечі та соматичного болю, коли Жінка застигає з уламком скла.

Сцена 7

- Світлове рішення: простір сцени вибухає насиченим, глибоким криваво-червоним заливаючим світлом. Біла сорочка акторки (Фігури в червоному) під впливом цього спектра візуально стає повністю червоною.

- Ефект: тотальне домінування червоного кольору уособлює суїцидальний тригер, небезпеку та пік внутрішньої агресії, що поглинає особистість героїні.

Сцена 8

- Світлове рішення: червоне світло моментально вимикається. Замість нього вмикається потужний, спрямований біло-блакитний промінь від екрана проектора, де виводяться текстові повідомлення від Коханого. Цей промінь б'є прямо в обличчя акторці, яка перебуває на правому боці сцени під розсіяним світлом. Коли Жінка лягає біля уламка дзеркала, повертається спокійне тепле освітлення, яке плавно згасає.

- Ефект: промінь від проектора метафорично «змиває» червоний морок хвороби, виступаючи як візуальне втілення сили кохання, порятунку та надії.

Сцена 9

- Світлове рішення: плавне увімкнення стабільного, м'якого й теплого бічного світла середньої інтенсивності. Екран проектора випромінює рівний, чистий біло-блакитний фон без мерехтіння. У момент виходу Жінки з квартири світло різко відсікається.

- Ефект: світло транслює внутрішнє вирівнювання, заспокоєння та акумуляцію сил для супротиву.

Сцена 10

- Світлове рішення: у лівій зоні вмикається насичене світло. На екрані-проекторі з'являється зображення яскравої вулиці (відео йде спокійно). В офісній зоні проекція графіків максимально пришвидшується, а в момент скидання паперів зі столу відеоряд миттєво завмирає на одному статичному кадрі. В кінці сцени все світло і проектор повністю вимикаються.

- Ефект: світловий і проєкційний стоп-кадр фіксує точку відкритого бунту Жінки, яка знищує соціальні кайдани.

Сцена 11 (Фінал)

- Світлове рішення: простір квартири спочатку затоплюється яскравим теплим світлом. Коли Жінка розпаковує нове дзеркало, вмикаються генератори туману, крізь які пробивається сліпуче, потужне золоте та біле заливаюче світло. На туман виводиться яскравий відеоряд свободи (сонце, птахи, дикі коні). Жінка розчиняється в тумані, світло гасне.

- Ефект катарсису: тотальне світло руйнує геометрію клітки, транслюючи звільнення підсвідомості та перемогу життя.

- Світловий злам (надбудова): раптово з повної темряви знову спалахує початкове коло світлової клітки в центрі, де сидітиме Постать у чорному. Коли вона впевнено простягає руку і робить крок за межі кола, її плащ спадає, і в цей же момент вузький промінь зникає, поступаючись місцем тотальному, заливаючому теплому освітленню всієї сцени до фінального затемнення.

- Ефект надбудови: зміна фокуса світла фіксує, що межі в'язниці депресії остаточно розірвані, а невідомий простір навколо тепер є безпечним і світлим.

2.3.4. Монтажний лист

Сцена 1 (00:00 – 04:00)

- Сценічна дія: постать у чорному плащі з капюшоном сидить ембріоном на підлозі, долаючи опір, підходить до дзеркала, притискає руку до скла.
- Світло: повна темрява. Різде увімкнення жорсткого холодного вертикального променя (Top Light), що утворює коло радіусом 1 м.
- Звук: низькочастотний гул (sub-bass), що нашаровується на звук важкого дихання та глухого стогону з глибини.
- Проекція / реквізит: проєктор вимкнений. *Реквізит:* ростове дзеркало-портал на правій стороні сцени.

Перехід (04:00 – 04:10)

- Сценічна дія: акторка в темряві скидає чорний плащ на підлогу (залишається купою) та миттєво переходить у зону «Квартира».
- Світло: повне вимкнення світлового кола на 10 секунд.
- Звук: звуки першої сцени різко відсікаються. Коротка тиша.
- Проекція / реквізит: проєктор вимкнений. *Реквізит:* чорний плащ на підлозі.

Сцена 2 (04:10 – 07:00)

- Сценічна дія: жінка у базовому костюмі наводить «маску успішності» перед дзеркалом, фарбує губи, витискає посмішку.
- Світло: увімкнення тьмяного, теплого світла підлогового торшера у правій зоні («Квартира»).
- Звук: лунає різкий, пронизливий звук механічного будильника. За 15 сек — дубль із подвоєною гучністю.
- Проекція / реквізит: проєктор вимкнений. *Реквізит:* губна помада, дзеркало, торшер.

Сцена 3 (07:00 – 14:00)

- Сценічна дія: жінка переходить на ліву сторону. Купує каву, сідає за стіл, механічно перебирає макулатуру, працює за ноутбуком.

- Світло: торшер гасне. На лівій стороні спалахує різке, рівне, розсіяне холодне світло.

- Звук: суб'єктивний мікс: шум машин і голосів під низькочастотним фільтром («під водою»), що переходить у стукіт клавіш та дзвін у вухах.

- Проекція / реквізит: на екрані - швидка, агресивна нарізка кадрів міської метушні, яка змінюється миготливими рахунками та графіками дедлайнів. *Реквізит*: універсальний стіл, папери, ноутбук, склянка кави.

Сцена 4 (14:00 – 19:00)

- Сценічна дія: жінка повертається додому, жбурляє піджак, дістає вино, наливає тремтячою рукою. Келихом цокається з відображенням у дзеркалі.

- Світло: холодне світло ліворуч гасне. Повільно вмикається тьмяне світло квартири. У момент дотику келиха до скла - затемнення на 7 секунд.

- Звук: шум міста обривається глухим ударом дверей. Вмикається тиха меланхолійна інструментальна тема. У момент цокання — низькочастотний удар.

- Проекція / реквізит: проектор вимкнений. *Реквізит*: пляшка вина, келих, купа одягу.

Сцена 5 (19:00 – 24:00)

- Сценічна дія: за 7 сек темряви акторка одягає плащ (Постать у чорному). Б'ється об раму, плаче дитячим голосом, гатить кулаком по склу й розбиває його. Миттєва темрява.

- Світло: на Постать спрямовується вузьке коло, яке під час сцени звукується у два рази й хаотично, нервово мерехтить (ефект пульсара).

- Звук: какофонія: виття сирен, уривки страшних новин, накладені голоси батьків. На фіналі - оглушливий звук розбитого скла.

- Проекція / реквізит: проектор вимкнений. *Реквізит*: уламки дзеркала (сценічна бутафорія).

Сцена 6 (24:00 – 28:00)

- Сценічна дія: жінка (без плаща) нерухомо сидить на підлозі серед уламків. Помічає кров на руці. Бере найбільший уламок скла, піддаючись суїцидальному тригеру.

- Світло: спалахує стерильне, хірургічно-холодне верхнє освітлення (різкі, потворні тіні). Наприкінці світло поступово червоніє.

- Звук: повна музична та шумова тиша. Безперервно звучить лише один тонкий, монотонний, високий писк (ультразвуковий дзвін у вухах).

- Проекція / реквізит: проектор вимкнений. *Реквізит*: уламок дзеркала в руці.

Сцена 7 (28:00 – 31:00)

- Сценічна дія: жінка діє через своє альтер-его - Фігуру в червоному (взуває підбори, одягає роги). Ходить кімнатою як змія, спокушаючи здатися їй заснути.

- Світло: простір вибухає агресивним, глибоким криваво-червоним заливаючим світлом. Біла сорочка візуально стає червоною.

- Звук: ритмічні удари серця на максимальній гучності (тахікардія), що щільно поєднуються з важкими промисловими шумами (industrial).

- Проекція / реквізит: проектор вимкнений. *Реквізит*: підбори, обруч із рогами, червоний ліхтарик низької потужності.

Сцена 8 (31:00 – 35:00)

- Сценічна дія: спалах екрана. Фігура в червоному в паніці кричить «Ніііі!», слабшає й іде в тінь. Жінка плаче, посміхається крізь сльози, лягає біля уламків і засинає.

- Світло: червоне світло гасне. Зону прорізає потужний біло-блакитний промінь від екрана прямо в обличчя акторці. Потім - тьмяне тепле світло, що плавно згасає.

- Звук: промисловий хаос обривається гучним цифровим сигналом сповіщення смартфона. Вступає тиха, прозора ембієнт-музика. Тиша.

- Проекція / реквізит: на великому екрані-проекторі друкується переписка: прощальне повідомлення Жінки та розгорнуті рятівні відповіді Коханого «Я поруч. Ти не одна...». *Реквізит*: смартфон.

Сцена 9 (35:00 – 39:00)

- Сценічна дія: лунає ранішній будильник. Жінка прокидається, читає нове тепле повідомлення. Знаходить красиву сукню, наспівує, танцює . Збирає старі уламки й виходить. Миттєве затемнення.

- Світло: плавне увімкнення стабільного, м'якого й теплого бічного світла середньої інтенсивності. При виході з квартири — різке вимкнення.

- Звук: будильник звучить м'яко. Після сигналу повідомлення ембієнт трансформується у перші глибокі акорди Симфонії №9 Бетховена.

- Проекція / реквізит: на проекторі - статичний рівний біло-блакитний фон. *Реквізит*: нова сукня, прикраси, сумка, телефон.

Сцена 10 (39:00 – 42:00)

- Сценічна дія: офіс. Жінка гортає стос паперів підтиском дедлайнів. Спалахує рішучість: вона різко зносить усю макулатуру на підлогу, з тріском закриває ноутбук, кричить: «З мене досить!» і йде геть.

- Світло: у лівій зоні - насичене світло . У момент скидання паперів відеоряд миттєво завмирає на стоп-кадрі. В кінці сцени - повне вимкнення світла й проектування.

- Звук: звуки вулиці змінюються пришвидшеним офісним гулом. Обривається звуком закриття ноутбука . Музика Бетховена виходить на максимум.

- Проекція / реквізит: в темряві на проекторі - яскрава вулиця (спокійно). В офісі - нарізка звітів максимально пришвидшується, а в момент бунту - фіксується статично. *Реквізит*: стіл, ноутбук, папери.

Сцена 11 (42:00 – 44:00)

- Сценічна дія: жінка забігає додому, розпаковує нове дзеркало, дивиться в нього й щиро посміхається глядачам. Сцену заповнює туман, у якому її постать символічно розчиняється.

- Світло: вмикається яскраве тепле світло. Потім простір затоплює сліпуче, потужне золоте та біле заливаюче світло крізь генератори туману.

- Звук: торжественна, піднесена фінальна тема Бетховена досягає свого апогею.

- Проекція / реквізит: на туман проектується відеоряд свободи: дикі коні, птахи, сонце. *Реквізит*: нове дзеркало в коробці, генератор туману.

Фінал (44:00 – 45:00)

- Сценічна дія: відео згасає. Знову з'являється Постать у чорному у світловій клітці. Вона впевнено прориває кордон, плащ сповзає, випускаючи її у білому одязі. Фінальне затемнення.

- Світло: спалахує початковий квадрат світлової клітки. Коли вона прориває кордон — тотальне, тепле заливаюче світло всієї сцени.

- Звук: повертається похмурий гул, але проривом кордону він знищується. Завершується вільним диханням та живим сміхом акторки.

- Проекція / реквізит: проектор вимкнений. *Реквізит*: білий одяг під чорним плащем, спеціальне кріплення плаща до підлоги.

2.3.5. Графік випуску

Етап 1: чорнове зведення та технічна база (до 24 травня)

- Робота з акторкою: закріплення нового хронометражу (45 хвилин), фіксація мізансцен усіх 11 сцен та фіналу.
- Звук: фінальний монтаж звукової доріжки (тайм-код під новий час), зведення саб-басу, сигналів смартфона, звуку ноутбука та Бетховена.
- Проекція: готовність усіх відеоматеріалів (нарізка офісної метушні, титри переписки з коханим для сцени 8, налаштування генератора теману).

Етап 2: технічні репетиції (25 – 27 травня)

- 25 травня: робота з реквізитом та світлом. Прописка світлових партитур (наведення Top Light для сцени 1, налаштування мерехтіння «пульсара» для сцени 5, вибуху червоного світла для сцени 7).
- 26 травня: зведення проєкції та спецефектів. Тестування генератора туману та перевірка чіткості картинки на сцені 11.
- 27 травня: технічний прогін «стоп-колеса». Покроковий розбір переходів (особливо сцени 4–5 та сцени 8), перевірка скидання чорного плаща та кріплень.

Етап 3: випускні прогони (28 – 31 травня)

- 28 травня: перший чорновий прогін вистави в повній світло-звуковій структурі без зупинок.
- 29 травня: робота над помилками після першого прогону, вичищення таймінгів, коригування звукових рівнів.
- 30 травня: генеральна репетиція №1 (в костюмах, з усім гримом, реквізитом і спецзасобами).
- 31 травня: генеральна репетиція №2 (максимально наближена до умов показу).

Етап 4: фінал (1 – 2 червня)

- 1 червня: день тиші. Акторка відпочиває та відновлює зв'язки. Технічні цехи роблять фінальну перевірку обладнання (проектори, пульти, дим-машина).

- 2 червня - день прем'єри:

12:00 – 14:00: акустичний та світловий чекінг на майданчику, розвішування костюмів, підготовка бутафорських уламків дзеркала.

15:00 – 17:00: грим, налаштування акторки, індивідуальна розминка.

18:00: прем'єра моновистави.

ВИСНОВКИ

Постановка вистави-перформансу «Монолог на межі світла та застиглого погляду» та робота над цією експлікацією стали для мене не просто творчим іспитом, а точкою професійної та особистої метаморфози. Пройшовши весь шлях від перших репетицій до фінального показу, я можу зробити кілька важливих підсумків:

Я змогла перекласти медичний діагноз на мову театру. Мені вдалось показати, що клінічна депресія - це не просто «поганий настрій», а реальна залізобетонна ізоляція. Через виставу я показала глядачеві, як людина крок за кроком втрачає зв'язок із реальністю, і змусила зал не просто дивитися на це зі сторони, а співпереживати, увімкнувши емпатію на повну потужність.

Образність світлової партитури повністю себе виправдала. Свідомо обмеживши певні сцени лише жорсткими променями світла, з мінімумом реквізиту, я довела, що образність в питаннях емпатії працює дуже сильно. Світло на сцені стало не просто підсвіткою, а реальним ворогом і партнером акторки: воно тиснуло, ставило стіни та візуалізувало її внутрішню пастку, або внутрішню агресію.

Мультимедіа та звук стали живою тканиною вистави, а не просто прикрасою. Інтеграція цифрових проєкцій (текстових повідомлень чи відеоряду, що просто надавав атмосферу події) дозволила мені чітко показати силу сучасних технологій та комунікації. Акторка взаємодіяла з цими повідомленнями на проєкції, як із живим партнером, а відеоряд давав напругу чи полегшення. Разом із розірваною, шумовою звуковою архітектурою це допомогло мені передати глядачеві те, як депресія звучить і виглядає зсередини людської голови та вивести глядача з цього стану використавши ті ж прийоми але у світлому ключі.

У виставі я знайшла унікальну психофізику. Робота з єдиною акторкою вимагала від мене максимальної точності у завданнях. Ми не грали

«страждання » - ми вибудували чітку логіку введення в психологічний стан через фізичну дію. Тіло акторки трансформувалося від повної апатії та «свинцевої» важкості до хаотичних емоційних вибухів, що дозволило уникнути фальші та втримати емоційну увагу залу кожную секунду.

Театр знову довів свою терапевтичну силу. Створений мною перформанс вийшов за рамки просто «дипломної роботи». Він став готовим художнім продуктом, який може і має жити на камерних сценах, бо сьогодні, в часи війни, він діє як ліки для суспільства. Ця вистава руйнує стигму навколо ментальних розладів і повертає людям здатність відчувати біль тих, хто опинився на межі темряви, вона дає надію тим, кому найважче і дає інструкцію тим, хто знаходиться поруч.

Я вважаю, що всі поставлені мною завдання виконані повністю, а мета проекту - досягнута. Цей досвід дав мені розуміння того, яким має бути сучасний, гострий та чесний театр, що не боїться говорити про найболючіші теми сьогодення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Відеолекція: «Що таке депресія та ангедонія з погляду науки» : YouTube-канал. URL: <https://www.youtube.com/c/UAMentalHealth> (дата звернення: 17.05.2026).
2. Дослідження ПТСР та суїцидальних ризиків серед військових : Центр «Лісова поляна» : офіц. сайт. URL: <https://lisovapolyana.com.ua/materials> (дата звернення: 17.05.2026).
3. Клінічні прояви ангедонії при депресивних розладах : НейроNEWS : психоневрологія та нейропсихіатрія : офіц. сайт. URL: <https://neuronews.com.ua> (дата звернення: 17.05.2026).
4. Матеріали з військової психології та реінтеграції комбатантів : Veteran Hub : офіц. сайт. URL: <https://veteranhub.com.ua/en/library> (дата звернення: 17.05.2026).
5. Методологія психологічного театру та акторських практик : Науковий вісник КНУТКіТ ім. І. К. Карпенка-Карого : офіц. сайт. URL: <https://knutkt.edu.ua/nauka/naukovyi-visnyk.html> (дата звернення: 17.05.2026).
6. Рекомендації ВООЗ щодо превенції самогубств та кризових станів : Всесвітня організація охорони здоров'я в Україні : офіц. сайт. URL: <https://www.who.int/ukraine> (дата звернення: 17.05.2026).
7. Специфіка режисури моновистави : Театральний науково-аналітичний журнал : офіц. сайт. URL: <https://theater-journal.kyiv.ua> (дата звернення: 17.05.2026).
8. «Військова психологія та ПТСР» : YouTube-канал Андрія Козінчука. URL: <https://www.youtube.com/@Kozinchuk> (дата звернення: 17.05.2026).

ДОДАТКИ

Додаток 1. Сценарій

МОНОЛОГ НА МЕЖІ СВІТЛА ТА ЗАСТИГЛОГО ПОГЛЯДУ

ДІЙОВІ ОСОБИ:

- **ЖІНКА** — виснажена внутрішньою боротьбою, намагається тримати фасад «нормальності».
- **ПОСТАТЬ** — внутрішнє «Я» жінки, втілення її депресивного стану та страхів. Загорнута в темний плащ з капюшоном.
- **ФІГУРА В ЧЕРВОНОМУ** — спокусливе уособлення суїцидальних думок та саморуйнування.
- **ПОСТАТЬ В БІЛОМУ** — уособлення свободи та переродження через болючий досвід.
- **КОХАНИЙ** — антагоніст Фігури в червоному. Чоловік, якого кохає Жінка.

Сцена 1

Суцільна темрява, тиша.

Вмикається направлене вертикальне світло, спочатку тьмяно, потім яскравіше.

У саяві світла видно постать, що загорнута в темний плащ з капюшоном. Обличчя не видно.

Постать сидить обійнявши коліна руками, видає незрозумілі звуки, стогне розхитуючись.

Чути, як вона шепоче: « я так втомилась, так погано, зовсім немає сил, зовсім немає сенсу. Чому я така лінива, чому я не можу себе ні до чого змусити? Чому я не можу нічого з собою зробити? Чому моє тіло мені не підкоряється?! Навіщо я живу? Ти чуєш мене? Вставай! Роби щось, не будь такою дохлою!»-

шепіт стає голоснішим і в кінці постать вже кричить з безнадії. Постать хапається за голову, підривається і хоче вийти з-за контурів світла, але ніби вдаряється об нього. Це світло все, що в неї є. За ним невідомість і пустота. Біль і холод. Але цей рятівний острів є для неї тісною і затхлою кліткою.

Вона видає істеричний крик зі сміхом сідаючи в центрі освітлення і монотонно повторює все сказане похитуючись.

Шепіт сходиться на нівець, світло тьмяніє.

Постать підходить до дзеркала, дивиться на себе, прикладає до дзеркала руку

-«Чому світ такий жорстокий та несправедливий?», « Такі, як я нічого не досягають в житті...», «Я занадто слабка, щоб все це витримати. Я ламаюсь. Я не можу витримати... » - каже з презирством.

Вимикається світло.

Сцена 2

Вмикається загальне освітлення видно занедбану кімнату, розкидані на підлозі речі, книги і техніка. Біля дзеркала вже стоїть одягнена в невиразний костюм жінка і тримає руку там же, де була рука постаті, поправляє зачіску, оглядає себе пустими очами, як річ. Дзвенить будильник, їй пора іти. Але вона цього не хоче і відкладає його на пізніше. Жінка має страшенно втомлений вигляд, вона обіймає голову руками і дихає тяжко, ніби готується до бою, потім глибоко зітхає і вирівнюється. Їй важко, їй потрібно вийти у ворожий для неї світ, який її не розуміє і постійно відштовхує та робить боляче. Їх потрібно там показувати, що вона така, як всі: посміхатись невимушено і легко, їсти їжу, що на смак, як губка, спілкуватись з людьми, що ніколи не знатимуть, як їй погано і як важко їй дається кожен подих, битись з собою за останні резерви сил, щоб написати ще одну сторінку звіту, який був потрібен ще на вчора. Вона, як вампір серед людей: якщо викриє себе – соціум спалить її на вогнищі хибних суджень і дорікань. Вона намагається посміхнутись, ніби репетирує перед

прем'єрою. Посмішка викривлюється здавленим страхом і бажанням розплакатись, та все ж їй потрібно втримати цю маску впродовж всього спектаклю і вона вживається в роль та під черговий звук будильника вибігає з кімнати.

Сцена 3

Світ з-зовні тьмянний, чорно-білий, а звуки приглушені ніби їх чути через вату і дзвін у вухах. Чути звуки вітру, машин, дитячого лементу, птахів і власного серцебиття та важкого дихання. Жінка купує каву. Язик, як завжди заплітається і вимова не виразна.

- Мені, будь ласка лате. Великий лате. Великий(повторює). Готівкою(шукає в сумочці гаманець незграбно).

Вона з похиленою головою і присоромленим виглядом бере каву і похмуро крокує на свою роботу. Звісно ж вона усім посміхається. Але чи це усмішка? Очі сумні і, як правило, дивляться в підлогу. Їй страшно показувати їх людям, бо тоді її викриють, тоді всі знатимуть, що вона не одна з них, що вона відмінна, що вона виродок. А виродка ніхто терпіти не буде.

Вона сідає за свій стіл і працює за ноутбуком не знімаючи з себе посмішки, лише поглядає довкола, коли п'є каву, щоб ніхто не помітив. Потім бере стос паперу і заносить кудись. Робочий день закінчився. Пора додому. Вулиця така ж похмура і тьмяна.

Сцена 4

Квартира.

Жінка заходить в квартиру, вмикає світло, кидає сумку, знімає туфлі штани і піджак кидає на купу розкиданого одягу, розстібає сорочку на два гудзика, у неї дуже змучений вигляд вона ледве тримається на ногах, а її тіло немов важить цілу тону. Вона лягає просто на купу одягу і зітхає, потім повертає голову і звертає увагу на пляшку вина та келих біля себе. Наливає собі

і випиває перший келих до дна. Наливає другий, і вина вистачає лише, щоб заповнити келих до половини. Підходить з вином до дзеркала, дивиться на себе, починає щось дерти на своєму обличчі цокається з відображенням.

Темрява.

Сцена 5

Дзеркало. Постать.

В контурі світла стоїть постать . Чути страшні крики, скандали, хтось плаче, чути звуки вулиці, чути слова: «тебе ніхто таку не полюбить» - виє сирена, летить ракета, якісь слова з новин, все це створює какофонію звуків, що супроводжуються звуком прискореного серцебиття. Напроти дзеркала стоїть фігура, що поступово опускає притиснуту до нього руку. Зона, що освітлювалась зменшена в два рази і мерехтить, як пульсар. Ворожий світ все більше захоплює її, і рятівний острів світла стає менш стабільним. Складається враження, що і він зараз зникне, і темрява поглине все.

Постать сідає навприсядки і каже дитячим голосом : « Мамо, де ти? Тато, де ти?(чути схлипування)Мамо...».

Постать граційно і повільно здіймається з місця. Підходить до дзеркала мов кішка. Вдивляється в своє відображення

Чути голос, що холодним, відстороненим тоном говорить : « ти сама, ти завжди була сама, ніхто тебе не захистить. Змирись з цим, змирись, а ще вставай і борись, борись ти мусиш! Чуєш мене? Чуєш, що я тобі кажу?!” - на цих словах постать гатить кулаком по дзеркалу і розбиває його

Темрява.

Сцена 6

Дзеркало, жінка.

Тиша, холодне різке світло.

Жінка стоїть напроти розбитого дзеркала в ступорі. “Я не можу, я не така. У мене не вийде так. Я не така.. “ – каже вона тихо під ніс, ніби вибачаючись. Присідає біля уламків, та починає їх збирати. Ранить себе. Помічає кров, дивиться, як вона тече. Її захоплює цей вид крові. Вона відчуває, як душевний біль вгамувався перебитий болем фізичним. Їй аж легше стало. Плечі розслабились , а в очах загорілась думка, що це може бути єдиним виходом: взяти найбільший уламок і добити цей біль. Знищити його. Стерти. Який манкий цей блискучий шмат скла. В його відображенні вона бачить спокій і вихід, як портал, що переносить з важкого тут у легке вічне. Вона танцює з ним, бере келих вина, сідає на землю, випиває , любуючись собою в уламок. Їй подобається ця людина, яка змогла прийняти рішення, яка дивиться впевнено в очі невідомого і не боїться. Її захоплюють ці очі від яких віє силою і рішучістю. Жінка випиває вино до дна і підносить до зап'ястя кінець своїх страждань – уламок дзеркала, свій, власноруч винесений вирок. Освітлення поступово стає червоним, грає напружена музика.

Темрява.

Сцена 7.

Червоне освітлення . Фігура в червоному, видно роги.

" Так, зроби це. Так, ти на це заслуговуєш. Зрадники мають платити кров'ю за свої вчинки! Згадай, скільки разів ти зраджувала собі, скільки разів ти не казала ні, щоб виправдати чужі очікування, щоб не образити когось і скільки разів ти наступала собі на горло і мовчала. Скільки разів ти відмовлялась від себе. А тепер де ти? Хто ти? Ти вже забагато забрехалась і втратила себе. Світ жорстокий. А ти, ти ще жорстокіша. Ти зрадниця. Ти потвора. Звільнись від цих кайданів. Ти знаєш, що потрібно зробити. Тобі вже нічого тут робити: їжа не має смаку, кожен подих важить тону, тебе ніхто не розуміє і вважає нікчемною, хоча ти ж знаєш, що в тобі закладений великий потенціал! Але ти зрадила його , ти прирекла його на скніння не показавши нікому бо ти маєш бути тихою, ти не

повинна конфліктувати, ти маєш бути смиренною так же тобі повторювали батьки весь час? Тепер вони шкодуватимуть про це, нарешті вони побачать, що нарobili, нарешті всі зрозуміють, як тобі було важко. І він також зрозуміє, кого втратив. Напиши йому все про себе. Напиши і зроби це “ (каже спокусливо Фігура в червоному, розхитуючись , як змія)

Ця фігура граційна і спокуслива. Вона ходить по кімнаті, зневажливо оглядає її.

Темрява

Позаду видно проекцію екрану. Друкується повідомлення коханому : «Я тебе давно любила, але ти мене завжди сприймав, як подругу. Мені так важко, мені так боляче жити. Я вже втомилась боротись і хочу спокою. Я була занадто нав'язливою, але ти був мені, як прихисток, як опора. Вибач, я не мала бути такою наполегливою в своїх проявах і , мабуть, занадто відвертою . Тепер можеш не перейматись, я більше не турбуватиму. Прощавай.»

Коханий : « Що трапилось?», « Стривай!» , « Що б ти не надумала , не роби цього!» , «Знаєш, наша остання зустріч і твоє зізнання застало мене зненацька і я, мабуть дивно відреагував, і ти так швидко пішла, що я не встиг сказати , яка ти цінна для мене. Я хотів сказати, що ти найдивовижніша жінка. І мене зовсім не лякає твій депресивний розлад.»

Фігура в червоному. О так, він зовсім не знає мене, ти ж так старанно мене приховуєш - каже, дивлячись на переписку.

Коханий. Це нормально, зважаючи на твій життєвий досвід. Якби ти дозволила мені бути ближчим ніж просто друг, я думаю ми б кинули виклик твоєму недугу. (пише)

Фігура в червоному. Що, виклик? Мені? Ох, ти навіть не уявляєш, з ким зв'язуєшся, щеня (каже вона з презирством, але знервовано.)

Коханий. Як тоді, коли ти відбивалась від того кремезного чолов'яги в парку, а я проходив повз і ми разом дали йому на горіхи. Пам'ятаєш?»
(продовжує писати.)

Фігура в червоному. Оооу, як це романтично! Прекрасний принц порятував бідну дівчинку. - каже насмішливо та іронічно.- стривай, ти ж не повірила йому? Не повірила ж? Ні, слухай мене! Мене слухай, дурне ти дівчисько! Нііііі! (голос фігури стає демонічно-хрипким і моторошним).

Фігура в червоному кричить в паніці і вимогливо, та її вже ніхто не чує, а її червоне світло згасає і наступає темрява. « Ти ще дуже сильно пошкодуєш про це. Мій час ще прийде» (каже вона хрипло і пошепки, дуже зловіще із темряви.)

Сцена 8.

Жінка сидить з телефоном в руках і плаче. В іншій руці у неї уламок дзеркала. Вона щось друкує. І починає посміхатись крізь сльози. Щось змінилось. Тепер серце тріпоче не тому, що боїться, а з надією. Можливо життя все ще має сенс? Можливо ще можна щось змінити?

Дивиться на себе в уламок і ніби бачить зовсім іншу людину. Розглядає себе ніби щось незвичне. Лягає на підлогу, кладе біля себе уламок і засинає

Вимикається світло.

Сцена 9.

Задзвенів будильник. Потроху вмикається світло. Жінка лежить на тому ж місці. Чути звук повідомлення, вона прокидається і потягується.

« Кохана, доброго раночку! Як тобі спалось? Хочу сьогодні заїхати до тебе, щоб відсвяткувати твою згоду!» - читає вголос , посміхається, сідає на купу речей і щось друкує постійно усміхаючись. Знову дзвенить будильник. Їй пора збиратись, але вона не поспішає. Розбирає речі, що так і лежать купою. Час від часу беручи до рук телефон і відписуючи. Жінка знаходить красиву сукню і вирішує одягнути її, також знаходить прикраси та одягає їх, підходить до дзеркала, щоб оцінити свій вигляд і робить по дорозі зачіску. Побачивши уламки у неї аж руки опустились, вона починає розгублено збирати уламки, ніби не вірячи в те, що хотіла зробити ще вчора. Будильник дзвонить вже третій

раз, але жінка не поспішає, наспівуючи красиву пісню і танцюючи в такт мелодії. Врешті -решт взувається, бере сумку і виходить з квартири.

Темрява

Сцена 10

Вулиця

Світ став яскравим та насиченим. Чути сміх дітей та спів птахів.

Жінка купує собі каву впевнено вимовляючи замовлення.

- Доброго ранку, мені,будь ласка, велике латте з горіховим сиропом.

Картою.

Потім приходить на роботу де вже зібрався величезний стос паперів, відкриває ноутбук, але не дивиться на нього, а оцінює все довкола. Ця робота ніколи їй не подобалась. Але батьки завжди казали, що працювати на цій роботі престижно. Жінка пролистує стос паперів. В її очах світиться рішучість і вона різко скидує їх зі столу: “ З мене досить!”- каже вона впевнено- “я достойна кращого життя” – закриває ноутбук та іде геть.

По дорозі додому щось собі купує.

Сцена 11

Дім

Зайшовши додому не знімаючи взуття , жінка підбігає до краю сцени розпаковуючи на ходу дзеркало, дивиться в нього і посміхається. Вона опускає дзеркало, дивиться на глядачів з усмішкою, яка сяє і не зникає. Її окутує туман підсвічений яскравим світлом.

Це світло заповнює весь простір і видно лише саяво в якому жінка немов розчиняється.

На тлі туману з’являються образи, дітей, що посміхаються, птахів у небі, сходу сонця, природи, трави, що колихається від вітру, людини, що біжить просторами, коня, який летить стрілою.

Світло згасає. Знову з'являється постать в чорному, яка замкнута в світловій клітці. Вона обережно простягає руку в темряву, яка стає світлішою, потім продирається крізь кордони своєї світлової клітки із явним болем і стогоном, але з кожним сантиметром, що стає вільним темрява все більше розсіюється, а з-під чорного виглядає білий одяг. Коли постать повністю покидає свою в'язницю – вона перестає існувати, адже світло тепер ллється звідусіль. Вона розглядається довкола і з криком торжества і з вільним диханням і зі щирим сміхом розкидає руки, як людина, що все життя просиділа в казематах і втекла з нього пройшовши найтяжчий шлях.

ЗАВІСА.

Додаток 2.Афіша

МОНОЛОГ НА МЕЖІ СВІТЛА ТА ЗАСТИГЛОГО ПОГЛЯДУ

ТЕМРЯВА | СВІТЛО

«Коли світ звужується до непевного мерехтливого кола,
а сили залишаються тільки на стримування внутрішніх
демонів – де знайти порятунок?».

- Режисерка-постановниця: Михайловина Марія Миколаївна
- У ролі Жінки: Михайловина Марія Миколаївна

ПРЕМ'ЄРА: 2 ЧЕРВНЯ 2026 РОКУ

- Початок: 18:00
- Тривалість: 45 хвилин
- Локація: сцена НАКККІМ
- Адреса: Київ, вул. Лаврська, 9
- Вхід за запрошеннями

Вікове обмеження: 16

